

REFERAT |KRS| Bystyret (2007-2011) d. 23-01-2008

Mødedato Onsdag d. 23. januar 2008 kl. 17:00

Mødested Bystyresalen

Indholdsfortegnelse

Interpellasjon fra repr. Vidar Kleppe, DEM, vedr. "Skal Kristiansand bosette "Kannibalen"."	3
Interpellasjon fra repr. Dag Vige, V, vedr. "Veibygging i Baneheia."	5
Valg av Skattetakstnemnd for perioden 2007 - 2011.....	7
Valg av styre for Kristiansand Parkeringsselskap KF for perioden 2007 - 11.....	9
Valg til Kristiansand havnestyre for perioden 2008 - 2009.....	12
Representantskapet for Vest-Agder Museet IKS - valg av kommunens representant.....	19
Revisjon av forskrifter for vann- og avløpsgebyrer.....	21
Forslag til reguleringsplan for Voie Gård, gnr. 11 bnr. 749. Sluttbehandling.....	26
Kvartal 54 - kasernen - reguleringsplan 968.....	36
Kommunale foretak, endring av vedtekter angående arbeidsgiveransvar.....	45
IKAVA - endring av selskapsavtalen.....	60
Rapport om selskapskontroll Midt-Agder Friluftsråd.....	63
Forvaltningsrevisjonsrapport "Internkontroll i sosial- og omsorgstjenesten Kristiansand kommune".	87
Interpellasjon fra repr. Harald Sødal, KRF, vedr. "Befaring til ruggestenen"	91
Interpellasjon fra repr. Vidar Kleppe, DEM, vedr. "Oppreisning til krigsbarna"	93
Interpellasjon fra repr. Odd A. Salvesen, PP, vedr. "Krefsyke barn"	96
Interpellasjon fra repr. Tor S. Utsogn, FRP, vedr. "Eneboliger i Kristiansand"	98

Punkt 1/08: Interpellasjon fra repr. Vidar Kleppe, DEM, vedr. "Skal Kristiansand bosette "Kannibalen"."

Bilag

hør_debatten_01-08

Dato: 10.01.08
Saksnr.: 200713127-2
Arkivkode E: F0
Saksbehandler: Per Sigurd Sørensen

Saksgang
Bystyret

Møtedato
23.01.2008

Interpellasjon fra repr. Vidar Kleppe, DEM, vedr. "Skal Kristiansand bosette "Kannibalen"."

28-åring som i dag soner en forvaringsdom og som selv kaller seg for "kannibalen" skal om ti måneder flytte til Kristiansand. Mannen som ble dømt til fire års forvaring for sexterror mot 12 jenter og kvinner via internett og sms der han truet med å voldta, drepe, og spise de fleste av sine ofre kommer til Kristiansand . Dette har helse-og sosialetaten Kristiansand kommune nå sagt ja til, gjennom å anskaffe/ bosette han i en spesial- bygd bolig i Kristiansand.

Selv om staten skal betale rundt 2,5 millioner i året for døgkontinurlig tilsyn, kan Kristiansand kommune når som helst bryte samarbeidet. "Kannibalen går da øyeblikkelig tilbake til Ila , der han etter min mening hører hjemme.

Demokratene mener at en slik dramatisk beslutning om å si ja til å bosette "kannibalen" som også er dømt for voldtekt må tas av Kristiansand bystyre , og ikke av helse-og sosialsektoren uten en grundig politisk behandling.

Er ordføreren enig med Demokratene i at denne saken må behandles politisk før endelig beslutning om å bosette "kannibalen" tas?

Kristiansand, 18.desember 2008.

Vidar Kleppe
Gruppeleder for Demokratene i Kristiansand.

Punkt 2/08: Interpellasjon fra repr. Dag Vige, V, vedr. "Veibygging i Baneheia."

Bilag

hør_debatten_02-08

Dato: 10.01.08
Saksnr.: 200800215-2
Arkivkode E: Q1
Saksbehandler: Per Sigurd Sørensen

Saksgang
Bystyret

Møtedato
23.01.2008

Interpellasjon fra repr. Dag Vige, V, vedr. "Veibygging i Baneheia."

Det er med forskrekkelse en observerer at det er laget en om lag 350 meter lang gruset bilvei fra Artillerivollen og innover i Baneheia til 3. Stampe. Det er hugget trær, sprengt og fylt ut. Terrenngrepene kan utvilsomt karakteriseres som "vesentlige". På oppslått skilt står det at "av hensyn til publikums sikkerhet vil turveien fra Konsul Christiansens vei og inn til området være stengt for publikum".

Kommuneplanen sier Baneheia er et "område med spesielle naturvern- og friluftsinnteresser av særlig høy verdi".

Vi er kjent med at det har vært arbeidet med å reparere demningen ved 3. Stampe etter pålegg fra NVE som planmyndighet for damanlegg.

I denne sammenheng er veien anlagt. Vedlagt er bilder fra strekningen. Vi synes det er usedvanlig at så store inngrep i området ikke er gjenstand for ordinær politisk behandling.

- Hvem har vedtatt og gitt tillatelse til å bygge veien, og hvilke høringsinstanser har uttalt seg i forkant? Det vises til Plan- og bygningslovens §§ 93 og 94.
- Mener ordføreren at en bør tilbakeføre naturområdet til opprinnelig utforming, i den grad det lar seg gjøre?

Det er svært uheldig dersom kommunen selv gjør "uautoriserte" inngrep i naturområder, når kommunen også har ansvaret for å tilse at *andre* ikke bryter med gjeldende bestemmelser.

Midt på 1800-tallet kommanderte Oscar Wergeland sine soldater til å lage trapper med rekkverk og plante trær i Baneheia. Det er vemodig å se trappene nå dukke opp uten mål og mening ute i veikanten. Baneheia er et meget godt tilrettelagt for allmennheten og plassert tett opp til byens sentrum. Venstre mener en skal være svært varsom med å gjøre inngrep i et så fint naturområde.

Med vennlig hilsen
Dag Vige
Venstre

Punkt 3/08: Valg av Skattetakstnemnd for perioden 2007 - 2011.

Bilag

Saksprotokoll

Dato: 29. 08.07
Saksnr.: 200707332-1
Arkivkode E: 033
Saksbehandler: Arnhild T. Egeland

Saksgang

Valg- og Honorarkomiteen
Bystyret

Møtedato

Valg av Skattetakstnemnd for perioden 2007 - 2011.

Nåværende sammensetning:

Leder: Aulin, Yngvar (H)

Nestleder: Norheim, Ernst (KRF)

Medlemmer

1. Aulin, Yngvar, H
2. Bjørn Sødal, KRF
3. Tønnessen, Sølvi Mait, SV

Varamedlemmer

1. Evensen, Ivan, AP
2. Gundersen, Ine Kristine, H
3. Karstensen, Karsten, SV

Valgkomiteens innstilling:

1. Skattetakstnemnda i Kristiansand gis slik sammensetning for perioden 2007 – 2011:

Medlemmer

1. ....
2. ....
3. ....

Varamedlemmer

1. ....
2. ....
3. ....

Leder: .....

Nestleder: .....

Tor Sommerseth
Rådmann

Arnhild T. Egeland
Sekr.

Trykte vedlegg: Ingen
Utrykte vedlegg: Ingen

Punkt 4/08: Valg av styre for Kristiansand Parkeringselskap KF for perioden 2007 - 11.

Bilag

Saksprotokoll

hør_debatten_04-08

Dato: 09.11.2007
Saksnr.: 200711164-1
Arkivkode E: 033
Saksbehandler: Arnhild T. Egeland

Saksgang

Valg- og Honorarkomiteen
Bystyret

Møtedato

20.11.2007
05.12.2007

Valg av styre for Kristiansand Parkeringselskap KF for perioden 2007 - 11.

Nåværende sammensetning:

Medlemmer

1. Fjell, Axel, H
2. Tesaker, Oddvar, KRF
3. Drange, Mona Elen, SV
4. Paulsen, Aase G., AP

Varamedlemmer

1. Rasmussen, Rune W., FRP
2. Hagen, Turid Mykland, H
3. Olsen, Arnold, SV

Leder: Drange, Mona Elen (SV)

Nestleder: Tesaker, Oddvar (KRF)

Forslag til vedtak:

1. Det foreslås følgende sammensetning i styret for Kristiansand Parkeringselskap for perioden 2007 – 11:

Medlemmer

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.

Varamedlemmer

- For nr. 1
- 1.
  - 2.
  - 3.

Leder: .....

Nestleder: .....

Tor Sommerseth
Rådmann

Arnhild T. Egeland

Sekr.

Punkt 5/08: Valg til Kristiansand havnestyre for perioden 2008 - 2009.

Bilag

Saksprotokoll

Dato: 28.11.07
Saksnr.: 200711949-2
Arkivkode E: 033 P00
Saksbehandler: Arnhild T. Egeland

Saksgang

Valg- og Honorarkomiteen
Bystyret

Møtedato

12.12.2007
13.12.2007

Valg til Kristiansand havnestyre for perioden 2007 - 11.

Nåværende sammensetning:

Medlemmer:

1	H	Erik Nyhuus,
2	KRF	Oddvar Tesaker
3	SV	Erik Stephan Meidell
4	AP	Else Marie Tellefsen
5		Sven Olsen (brukerrepr.)
6	FRP	Tor S. Utsogn
7		Wiik, Steinar, (ansattesrepr.)

Varamedlemmer:

For nr. 1:	1	H	Turid Mykland Hagen
For nr. 2	1	SP	Nils Aurebekk
For nr. 3	1	MG	Einar Asbjørnsen
For nr. 4 og 5	1	AP	Terje Næss
	2	AP	Guri Agnethe Langfeldt
For nr. 6	1	FRP	Trondsen, Elisabeth,
For nr. 7	1		Elsa Thorbjørnsen

Leder: Tellefsen, Else Marie, AP
Nestleder : Tor S. Utsogn, FRP

Forslag til vedtak:

1. Kristiansand Havnestyre gis slik sammensetning for perioden 2007 – 11:

Medlemmer:

1	For nr. 1:	1
2	For nr. 2	1
3	For nr. 3	1
4	For nr. 4 og 5	1
5		2
6	For nr. 6	1
7	For nr. 7	1

Varamedlemmer:

xx

xx

Trykte vedlegg: Brev av 22.11.07 fra Havn- og Transportarbeiderforeningen
Brev av 22.11.07 fra Norsk Skipsmeglerforbund
Brev av 19.11.07 fra Logistikk- og transportind.Landsforening, reg. Agder
Brev av 19.11.07 fra Kristiansands Skipsmægler. & Ekspeditørforening

Utrykte vedlegg: Ingen.

Kristiansand Havne- og Transport
Arbeider Forening
Lagmannsholmen 7
Postboks 327
4663 Kristiansand

Kristiansand Havn KF
Postboks 114
4662 Kristiansand

Kristiansand 22 .november 2007

FORSLAG TIL BRUKERREPRESENTANT TIL KRISTIANSAND HAVNESTYRE.

Viser til at brukerrepresentant til havnestyret skal være fra en landsomfattende organisasjon og tillater oss å foreslå Terje Samuelsen til dette vervet. Terje Samuelsen representerer en organisasjon som kjenner havna og dens funksjoner.

Med vennlig hilsen
Kristiansand Havne- og Transport
Arbeideider Forening

Arne M Kristiansen
Arne Kristiansen
Sekretær

KRISTIANSAND HAVN KF	
Saksnr. 2007/1360	Dok.nr. 6
Kontor/Saksbeh.	7A40
23 NOV. 2007	
Arkiv kode	033 P00
Unntatt off.l.h.t.	

Fra: Norsk Skipsmeglerforbund [mailto:mail@shipbroker.no]
Sendt: 22. november 2007 10:57
Til: 'Espen Andve'
Emne: Brukerrepresentant til Kristiansand havnestyre
Viktighet: Høy

Vedrørende brukerrepresentasjon i Kristiansand havnestyre

Norsk Skipsmeglerforbund er en nasjonal interesseorganisasjon som representerer skipsmeglere og agenter. Vi er i den anledning forespurt fra flere kommuner og havner om å foreslå brukerrepresentanter til de ulike havnestyrer.

I forbindelse med kommende valg av brukerrepresentanter til Kristiansand havnestyre ønsker vi derfor å anbefale to representanter fra Kristiansands Skibsmægler- og Ekspeditørforening:

Morten Årikstad (brukerrepresentant)
Truls Berntsen (vararepresentant)

Vi mener at vårt forslag til brukerrepresentant og vararepresentant med lokal kompetanse og nasjonale forbindelser vil innebære en styrke for Kristiansand havnestyre.

Med vennlig hilsen
Knut Frode Eriksen

Norsk Skipsmeglerforbund
(Norwegian Shipbrokers' Association)
Fr. Nansens Plass 9
0160 Oslo
Norway
Tlf: +4722201485
Fax: +4722427413
www.shipbroker.no

KRISTIANSAND HAVN KF	
Saksnr. 20711360	Dok.nr. 4
Kontor/Saksbeh. 79MO	
22 NOV. 2007	
Arkiv kode	033 P00
Unntatt off.i.h.t.	

**LOGISTIKK- OG
TRANSPORTINDUSTRIENS
LANDSFORENING**
Region Agder

Kristiansand Havn KF
Postboks 114

4662 Kristiansand

KRISTIANSAND HAVN KF	
Saksnr. 2007/1360	Dok.nr. 3
Kontor/Saksbeh. FAMO	
19 NOV. 2007	
Arkiv kode	033 P00
Unntatt off.i.h.t.	

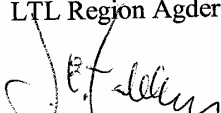
Brukerrepresentant til Havnestyret.

Logistikk- og Transportindustriens Landsforening Region Agder innstiller følgende brukerrepresentant til Havnestyret:

Brukerrepresentant: Morten Årikstad
Varamedlem: Truls Berntsen

Kristiansand, 19. november 2007

Med vennlig hilsen
LTL Region Agder

Jan Erik Taraldsen
formann

Postboks 82 4662 Kristiansand

Kristiansands Skibsmægler- & Ekspeditørforening

Kristiansand Havn KF
Postboks 114

4662 Kristiansand

KRISTIANSAND HAVN KF	
Saksnr. 2007/11360	Dok.nr. 2
Kontor/Saksbeh. JAMO	
19 NOV. 2007	
Arkiv kode	033 P00
Unntatt off.l.h.t.	

Brukerrepresentant til Havnestyret.

Kristiansands Skibsmægler- & Ekspeditørforening innstiller følgende brukerrepresentant til Havnestyret:

Brukerrepresentant: Morten Årikstad
Varamedlem: Truls Berntsen

Kristiansand, 19. november 2007

Med vennlig hilsen
Kristiansands Skibsmægler- & Ekspeditørforening

Svein B. Sødal
sekretær

Gravane 16 - 4610 Kristiansand

Punkt 6/08: Representantskapet for Vest-Agder Museet IKS - valg av kommunens representant.

Dato: 02012008
Saksnr.: 200800091-1
Arkivkode E: 033
Saksbehandler: Arnhild T. Egeland

Saksgang

Valg- og Honorarkomiteen
Bystyret

Møtedato

27.11.2007
23.01.2008

Representantskapet for Vest-Agder Museet IKS - valg av kommunens representant.

Kommuneadvokaten gjør oppmerksom på at i Lov om interkommunale selskaper - § 6 – fremgår at det er kommunestyret selv som skal oppnevne sine representanter til representantskapene i interkommunale selskaper. Denne myndigheten kan dermed ikke delegeres.

Valgkomiteen har i møte 27.11. 2007 foreslått følgende valgt som kommunens representant og vararepresentant til representantskapet for Vest-Agder Museet IKS for perioden 2007 – 11:

Valgkomiteens innstilling:

Medlem:

1. H Gordon Fuglestad
(Enst.).

Varamedlem:

For nr. 1 1. Rødt Ellen Rudnes

Tor Sommerseth
Rådmann

Arnhild T. Egeland
Sekr.

Punkt 7/08: Revisjon av forskrifter for vann- og avløpsgebyrer

Bilag

Saksprotokoll

Saksprotokoll

Forskrift om vann- og avløpsgebyrer i Kristiansand kommune

Dato: 01.11.2007
Saksnr.: 200709433-5
Arkivkode E: 231 M0 &00
Saksbehandler: Nils Johan Stølen

Saksgang

Byutviklingsstyret
Formannskapet
Bystyret

Møtedato

22.11.2007
28.11.2007
13.12.2007

Revisjon av forskrifter for vann- og avløpsgebyrer

Sammendrag:

Lov om Kommunale Vann- og kloakkavgifter med tilhørende forskrifter legger grunnlaget for finansiering av byens vann- og avløpstjenester. Forskriftene har vært endret flere ganger. Gjeldende forskrifter er vedtatt som en del av forurensningsforskriften 15. desember 2005. Forskriftene er lagt opp slik at det må vedtas lokale forskrifter i hver kommune.

Gjeldende forskrift om vann- og avløpsgebyrer i Kristiansand kommune, ble vedtatt av bystyret 29 oktober 2003. De nye sentrale forskriftene fra 2005 har en bestemmelse som sier at vi ikke har anledning til å fastsette minimumsgebyr. Det medfører at de lokale forskriftene for Kristiansand må revideres.

Ingeniørvesenet har utarbeidet forslag til revidert forskrift. Ved denne revisjonen har vi ikke lagt opp til noen omfattende endring. Vi fjerner minstegebyret og vi har foretatt noe små justeringer for at forskriftene skal bli lettere å håndheve. Vi innfører et fastledd (abonnementsgebyr) i tillegg til den mengdeavhengige delen av gebyret. Fastleddet forutsettes satt lavt, i størrelsesorden kr. 100 for vann og det samme for avløp. Når vi setter minstegebyret så lavt som nevnt over, vil det medføre en svært liten forskyvning av gebyrbelastningen mellom grupper av abonnenter. Endringer for øvrig er kommentert i saksutredningen.

Gebyrforskriften har vært sendt på høring. Uttalelsene er positive.

Forslag til vedtak:

1. Bystyret vedtar forskrift om vann- og avløpsgebyrer i Kristiansand kommune, datert 29.09.2007.

Ragnar Evensen
Teknisk direktør

Terje Lilletvedt
byingeniør

Trykte vedlegg:

Forskrift om vann- og avløpsgebyrer i Kristiansand kommune, datert 29.09.2007

Brev til de som har fått saken til høring med adresseliste

Høringsuttalelse fra Vestas Castings Kristiansand

Høringsuttalelse fra kommuneoverlegen

Høringsuttalelse fra Fylkesmannen

Utrykte vedlegg: Ingen

Bakgrunn for saken :

Generelt

Lov om Kommunale Vann- og kloakkavgifter med tilhørende forskrifter legger grunnlaget for finansiering av byens vann- og avløpstjenester. Forskriftene har vært endret flere ganger. Gjeldende forskrifter er vedtatt som en del av forurensningsforskriften 15. desember 2005. Forskriftene er lagt opp slik at det må vedtas lokale forskrifter i hver kommune.

Gjeldende forskrift om vann- og avløpsgebyrer i Kristiansand kommune, ble vedtatt av bystyret 29 oktober 2003. De nye sentrale forskriftene fra 2005 har en bestemmelse som sier at vi ikke har anledning til å fastsette minimumsgebyr. De lokale forskriftene i Kristiansand kommune bryter med dette noe som medfører at disse forskriftene må revideres.

Vi har utarbeidet forslag til revidert forskrift. Ved denne revisjonen har vi ikke lagt opp til noen omfattende endring. Vi har endret bestemmelsene om minstegebyr og vi har foretatt noe små justeringer for at forskriftene skal bli lettere å håndheve. Endringene er kommentert i det følgende.

Endringer i lokal gebyrforskrift

Under kapittel 1, generelle bestemmelser har vi foretatt en oppdatering med hensyn til hvilke lokale reglementer, bestemmelser, regulativer og deklarasjoner som gjelder. §1, §2 og §3 er uendret.

Under kapittel 2, Vann- og avløpsgebyrer, er det ingen endring i §4, §5 og §6.

I §7 er det foretatt en endring. Avsnittet: Årsgebyret er begrenset nedad til et minstegebyr tilsvarende et forbruk på 75 m³/år er tatt ut. Dette er gjort for å tilfredsstille forurensningsforskriftens krav om fjerning av minimumsgebyret. I avsnittet nedenfor har vi også foretatt en endring i det vi har foreslått å gi byingeniøren myndighet til å bestemme avløpsgebyrets størrelse dersom avløpsmengden er vesentlig større eller mindre enn stipulert vannforbruk. Tidligere var denne myndigheten tillagt byutviklingsstyret. Vi har også tilføyd et avsnitt hvor vi sier at "Ved riving av bygning skal vann- og avløpsledninger plugges på hovedledningen. Årsgebyret løper til plugging er utført og melding om dette er mottatt i Ingeniørvesenet." Dette har vi gjort for å kunne ha en tydelig og udiskutabel hjemmel til å kreve inn gebyrer i forbindelse med manglende reglementert plugging av gamle tilkoplinger.

§8 om utforming av gebyrene er ny. Her innfører vi et fastledd (abonnementsgebyr) i tillegg til den mengdeavhengige delen av gebyret. Fastleddet skal gjenspeile kostnadene ved administrasjon av abonnementet. Vi vil sette fastleddet lavt, i størrelsesorden kr. 100 for vann og det samme for avløp. Vi får derved et gebyr i bunnen for alle abonnenter i stedet for minstegebyret (som altså ikke er tillatt). De sentrale forskriftene gir hjemmel til en slik utforming av gebyrene. Tidligere forskrift hadde et krav om at fastleddet ved todelt gebyr skulle gjenspeile de faste kostnadene ved tjenesten.

Når vi setter minstegebyret så lavt som nevnt over, vil vi ikke foreta noen vesentlig endring av gebyrbelastningen mellom de som bruker mye og de som bruker lite vann. Dersom vi hadde satt fastleddet høyere, noe som vi har hjemmel til, ville vi fått en endring i gebyrbelastning i retning av billigere vann og avløp for storkunder (Industri og annen næringsvirksomhet) og dyrere vann for husholdningene. Under forrige gangs behandling av denne saken i 2003 hadde vi foretatt beregninger av gebyrbelastningen ved forskjellige alternative utforminger av fastleddet.

§9 omhandler gebyr for midlertidig tilknytning. I denne paragrafen har vi foretatt en endring og gitt hjemmel til å fastsette egen gebyrsats for sommervann. Dette har vi gjort med bakgrunn i at det ofte er en del administrasjon rundt etablering av sommervann og problemer med å opprette tilfredsstillende målearrangement. Det vil da være tjenlig å ha en fast gebyrsats for dette tilbudet.

I § 9 har vi foretatt en liten endring i siste avsnitt hvor vi henviser til tjenestegarantiene med hensyn til hva som kan gi grunnlag for reduksjon av gebyrene.

§ 10 er uendret.

I § 11 om bestemmelser for installasjon og bruk av vannmålere har vi føyd til et avsnitt om at testrapport fra godkjent instans kan kreves for å dokumentere avvik.

Høringsuttalelsene

Forslag til ny forskrift har vært sendt på høring til 23 offentlige instanser, interesseorganisasjoner og bedrifter. Ved høringsfristens utløp hadde det kommet inn 3 uttalelser.

Fylkesmannen uttaler at vårt forslag synes å ivareta de krav som stilles i Forurensningsforskriftens kap. 16, kommunale vann- og avløpsgebyrer.

Kommuneoverlegen uttaler at han ikke har spesielle bemerkninger til forskriften

Vestas Castings Kristiansand AS (Tidligere Kristiansand Jernstøperi) uttaler at de ikke har noen kommentarer til forslaget til nye forskrifter, men at de ønsker å ta opp hele vannforsyningsproblematikken med kommunen uavhengig av denne saken. Dette med bakgrunn i at kjølevann er en vesentlig og kritisk innsatsfaktor.

Punkt 8/08: Forslag til reguleringsplan for Voie Gård, gnr. 11 bnr. 749. Sluttbehandling.

Bilag

dltmp95.Doc

Adresseliste, offentlig

Adresseliste grunneiere

hør_debatten_08-08

Protokoll bystyret

snitt 2

snitt 1

Illustrasjon B6 og B7 med snittanvisning

illustrasjonsplan 16 april 07

planbeskrivesle 120307

bestemmelser bolig 190307

plankart bolig 140307

Reguleringsbestemmelser bevaring 220607

plankart bevaring PBE 210607

situasjonskart

oversikt

Dato: 03.12.07
Saksnr.: 200606626-31
Arkivkode O: PLAN:
Saksbehandler: Jostein Akselsen

Saksgang
Byutviklingsstyret
Bystyret

Møtedato
20.12.2007
23.01.2008

Forslag til reguleringsplan for Voie Gård, gnr. 11 bnr. 749. Sluttbehandling.

Sammendrag:

Planforslaget legger til rette for etablering av 36 nye boenheter ved Gamle Andøyvei, mellom Andøyveien og Vågsbygdveien. Boligene er fordelt på rekkehus, kjedehus, firemannsboliger og et lavt leilighetsbygg. Planen omfatter også 2 eksisterende eneboliger.

Området er hvitt i kommuneplanen og følgende vedtak i bystyret 21.09.05 i forbindelse med kommuneplanarbeidet ligger til grunn for at dette planforslaget nå fremmes: "Gamle Andøyvei 14, gnr. 11, bnr. 749, tas ut av planen for utarbeidelse av reguleringsplan. Arealet vurderes nærmere til boligformål."

Bystyret vedtok 30.05.07 å legge planen ut til offentlig ettersyn med to alternativer (utbygging og vern).

Naboskapet protesterer i all hovedsak på utbyggingsalternativet. Fylkesmannen og fylkeskommunen gir faglig råd om å regulere området til bevaring.

Hovedproblemstillingen i planforslaget er valget mellom vern og utbygging. Kommuneplanenes retningslinjer om grønnstruktur sier at "Ved all endring av arealbruken skal forholdet til grønnstrukturutredningen legges til grunn". Teknisk direktør kan ikke se at det i planprosessen har kommet frem tilstrekkelige grunner til å fravike de massive verneinteressene som foreligger i området. Teknisk direktør anbefaler at verneplanen vedtas. Dersom utbyggingsalternativet vedtas bør planforslaget endres i samsvar med plan- og bygningsetatens merknader i kapittel 4.

Forslag til vedtak:

- 1 Bystyret vedtar reguleringsplan Voie Gård, gnr. 11 bnr. 749, sist datert 21.06.07, med bestemmelser sist datert 22.06.07.

Ragnar Evensen
Teknisk direktør

Gunnar Stavrum
Plan- og bygningssjef

Trykte vedlegg

1. Oversiktskart over planområdet.
2. Situasjonkart
3. Reguleringsplan (alternativ med bevaring). Plan- og bygningsetaten. Datert 21.06.07
4. Bestemmelser (alternativ med bevaring) datert 22.06.07
5. Reguleringsplan (alternativ med boligbygging) datert 14.03.07, sist datert 07.04.07
6. Bestemmelser (alternativ med boligbygging) datert 19.03.07
7. Planbeskrivelse, sist datert 12.03.07
8. Illustrasjonsplan, datert 16. april 2007
9. Illustrasjonsplan B6 og B7
10. Snitt 1 og snitt 2
11. Saksprotokoll Bystyret sak 68/07 i møtet 30.05.07

Utrykte vedlegg: Sakspermen

1. BAKGRUNN FOR SAKEN

Planen er utarbeidet av Rambøll for Arnesen Bygg på vegne av grunneierne.

Tidligere saksgang,

Bystyret vedtok 30.05.07 å legge planen ut til offentlig ettersyn med to alternativer.

1. Bystyret vedtar å legge forslag til reguleringsplan for Voie gnr. 11, bnr. 749, datert 14.03.07 med bestemmelser datert 19.03.07 ut til offentlig ettersyn.
2. Før planen legges ut til offentlig ettersyn, må det sendes inn snitt som viser at terrengtilpasningen i B7 blir akseptabel. Det må dokumenteres at delområdene B6 og B7 får tilfredsstillende uteareal.
3. Området legges også ut til høring regulert som kulturlandskap av særlig høy verdi.

Planens innhold

Planen legger til rette for bygging av 36 nye boliger fordelt på kjedehus, rekkehus, firemannsboliger og et leilighetsbygg i to etasjer. Planområdet omfatter også to eksisterende eneboliger som vil beholdes. Planidèen går ut på å samle boligene rundt et stort fellesareal, slik at det blir et slags tun. Det vil ikke bli veier eller parkeringsplasser inne i tunet. Det blir også regulert inn en offentlig lekeplass i tilknytning til den skogkledd kollen som grenser mot planområdet i øst.

Dagens situasjon

Nord i planområdet er det 2 boliger. Området er i dag i hovedsak ubebygget, og fremstår som et landbruksområde.

2. TEMATISK VURDERING AV PLANFORSLAGET

Forslagsstillers planbeskrivelse følger saken som trykt vedlegg. Nedenfor vurderes hovedkonsekvensene av planforslaget samt de forhold som er spesielt viktige i forhold til kommuneplanens satsingsområder.

Forhold til kommuneplanen

I kommuneplanens arealdel er området hvitt, dvs. at arealbruken ikke er avklart. I forbindelse med behandling av kommuneplanen ble det imidlertid gjort følgende vedtak i bystyret 21.09.05 angående området:

Gamle Andøyvei 14, gnr. 11, bnr. 749, tas ut av planen for utarbeidelse av reguleringsplan. Arealet vurderes nærmere til boligformål.
(46/7)

Tidligere har området vært LNF-område.

Satsingsområder:

- o Landsdelsenter og regional utvikling:
Ikke relevant.
- o Vekst og verdiskapning:
Ikke relevant.

- o Levekår og livskvalitet:

Alternativet med boliger kan bidra til et variert boligtilbud, men vil svekke grøntstrukturen.

- o Bærekraftig utvikling:

Utbygging, transport og friluftsliv/rekreasjon skal sees i en sammenheng i følge kommuneplanen sees i en sammenheng. Avveilingen mellom bruk eller vern er hovedspørsmålet i denne plansaken. Plasseringen er gunstig i forhold til kollektivakser. Området ligger bare ca. 100 meter fra busstopp ved Vågsbygdveien, og det går busser på Andøyveien. Alternativet uten utbygging vil best legge til rette for at natur, vannmiljø og nære friområder sikres og tilrettelegges for rekreasjon, friluftsliv, undervisning og biologisk mangfold.

Arealdelen:

- o Utbyggingspolitikk:

Boligplanen øker boligtilbudet. Utbygging langs bussmetroaksen skal prioriteres. Legge til rette for et variert boligtilbud i alle bydelene.

- o Grønnstrukturutredningen:

Ved all endring av arealbruken skal forholdet til grønnstrukturutredningen legge stil grunn.

- o Landbruk, kulturlandskap og kulturminner

I Grønnstrukturutredningen er området merket av som jordbruksareal/kulturlandskap med 1. prioritet. Det er ingen kjente fornminner i området. Denne delen av kommunen har historisk sett vært et landbruksområde. De gjenværende områdene i denne delen av kommunen som vitner om dette er etter hvert bygget inne og er derfor utsatt for stort utbyggingspress. Sammen med gården kan området sies å være en del av et kulturmiljø fordi det vitner om områdets historie som et landbruksområde, men området er ikke tillagt noen formell kulturhistorisk verdi utover det som er fastsatt i grønnstrukturutredningen.

- o Estetikk

Omkringliggende områder er hovedsakelig bebygd med eneboliger. I Gamle Andøyvei er de fleste husene fra 1950-tallet og har saltak, et par er fra 1970-tallet og har valmet tak. Det er ønskelig med noe høyere utnyttelse i det området som nå reguleres, men ingen bygninger vil få mer enn to etasjer.

Bygningene innenfor hvert delfelt skal byggemeldes sammen for å sikre at bygningene blir enhetlig utformet.

- o Universell utforming

I planforslaget er det foreslått at 8 av 36 boenheter, eller 22 %, skal gis universell utforming.

Forhold til andre gjeldende planer og/eller utredninger:

Planområdet er uregulert.

Det er gjort en risiko- og sårbarhetsvurdering av planområdet. Denne har ikke medført at det må gjøres spesielle beredskapsmessige tiltak.

Planområdet innarbeides ved revisjonen av utbyggingsprogrammet, og dermed krav om utbyggingsavtale.

Barn og unges interesser

Området vil få offentlig lekeplass som blir liggende i tilknytning til den skogkledde kollen mot øst. Barn- og unges interesser er også knyttet til trafiksikkerhet. Det er ingen gjennomgangstrafikk i området. Gamle Andøyvei vil få status som gang-/sykkelvei mellom arealet som søkes bebygd og Vågsbygdveien. Gang-/sykkelveien vil likevel tjene som atkomst for de tilliggende eiendommene, men det vil etableres sykkelstuse for å hindre gjennomkjøring. Det er gang-/sykkelvei langs Andøyveien og Vågsbygdveien, begge på den siden av veien som ligger mot planområdet.

Det er gangavstand, ca. 600 meter, til badeplass.

Skolesituasjonen og barnehagesituasjonen

Skolekapasiteten i området er svært begrenset på ungdomstrinnet. I følge Skoleetaten kan boligene ikke tas i bruk før 2011.

Økonomiske konsekvenser for kommunen

Ingen spesielle investeringsutgifter eller driftsutgifter for kommunen.

3. INNSPILL TIL PLANARBEIDET

Offentlig ettersyn

Planforslaget lå ute til offentlig ettersyn i perioden 29.06.07 – 22.08.07. Det kom inn 9 merknader. Under følger sammendrag av hver enkelt uttalelse og plan- og bygningsetatens vurdering:

Fylkesmannen v/ miljøvernavdelingen, brev datert 09.08.07:

Planområdet har høyeste prioritet som kulturlandskap i grønnstrukturutredningen for Kristiansand. Det er også registrert som viktig kulturlandskap i regionalt miljøprogram for landbruket. Det er få åpne områder der det fremdeles kan drives jordbruk i denne delen av kommunen. Det er under arbeid en tiltaksplan for gårdsbesøk for skoler og barnehager i Kristiansand kommune. Det vil da være en fordel å ha gårdsbruk i rimelig nærhet. Det bør utarbeides en flerbruksplan for området. Fylkesmannen er negativ til at det reguleres inn flere boliger i området, og gir råd om at det reguleres til kulturlandskap av særlig høy verdi.

Plan- og bygningsetatens kommentar: Utbygging av landbruksområdet og kulturlandskapet kommenteres samlet.

Vest-Agder Fylkeskommune v/ regionalavdelingen, brev datert 20.08.07:

Det området som ønskes regulert ligger som et ubebygd grønt areal i et område som ellers fremstår som til dels meget tett utbygd.

I kommunens grønnstrukturplan er selve jordbruksarealet innenfor reguleringsområdet markert som "jordbruksareal/kulturlandskap, 1.prioritet", mens de skogkledde kollene i sørvestre del av planområdet er markert som "grøntområde 1. prioritet". I kulturminnevernplanen er området markert som kulturlandskap i kategori A som er høyeste verdi. Potensialet for funn av automatisk fredete kulturminner vurderes som høyt. Pga manglende arkeologiske undersøkelser reises det innsigelse til reguleringsplanforslaget som fremmer utbygging.

Innsigelse til en eventuell utbygging er tidligere varslet. Vi legger spesiell vekt på at det aktuelle området i flere planer (kulturminnevernplanen, grønnstrukturplanen og kommuneplanens arealdel fra tidligere) er avsatt til "grøntområde" der de respektive

arealbevarende interessene gjennomgående er gitt høyeste prioritet. Vi finner det uheldig at arealbruken for området ikke er formelt avklart og hjemlet i gjeldende kommuneplan.

Området vurderes å ha et klart potensial som fremtidig område for barn og unge. En omdisponering av det nå aktuelle området vil kunne bidra til et press for omdisponering av også det resterende del av LNF-området mot sør. I dette tilfellet mener vi at hensynet til de arealbevarende interessene må gå foran, og reiser innsigelse til det reguleringsplanforslaget som fremmer utbygging i området.

Hovedutvalget for næring, samferdsel og miljø vedtok 19.09.07 med 6 mot 5 stemmer følgende vedtak "Innsigelsen av hensyn til arealbevarende interesser trekkes". Arkeologiske undersøkelser er nå gjennomført og denne innsigelsen er derfor nå trukket.

Plan- og bygningsetatens kommentar: Utbygging av landbruksområdet og kulturlandskapet kommenteres samlet. Alle formelle innsigelser er trukket, og begge alternativene kan vedtas.

Statens vegvesen, brev datert 16.08.07:

Planområdet er ikke med i kommunens utbyggingsprogram for perioden 2007- 2010. En etablering av 36 nye boenheter, i tillegg til boliger som er godkjent i andre reguleringsplaner, vil medvirke til større trafikk-/kapasitetsproblemer på Vågsbygdveien.

For planforslag med byggeområder vil vi nå forutsette at det tas inn en rekkefølgebestemmelse om at bygging av boliger ikke kan igangsettes før Vågsbygdveien er bygd ut med bedre kapasitet frem til kryss med Holskogveien. Dersom det ikke tas inn en bestemmelse om det vil det være grunnlag for innsigelse til planforslaget som hjemler utbygging.

Til planforslaget som tar sikte på å bevare området som kulturlandskap har vi ingen merknader.

Plan- og bygningsetatens kommentar: Rekkefølgebestemmelsen foreslås tatt med i planforslaget som hjemler utbygging.

Helse- og sosialsektoren, samfunnsmedisinsk enhet, brev datert 27.08.07:

Boligarealene som omfattes av denne reguleringsplanen har kort vei til ekspansive bedrifter i området, og når det tenkes på arbeidsvei, transport og forurensning fra trafikk må det være en fordel hvis det kan fremskaffes gode og attraktive boliger relativt nær slike bedrifter.

Plan- og bygningsetatens kommentar:

Beboere i Gamle Andøyvei 5 A-B-C og 7, brev journalført 09.08.07:

Beboerne protesterer mot bebyggelsen og utnyttelsen. Området er et jordbruksområde. Det vil bli økt støy og forurensning med økt trafikk. Voie gård er en av gjenværende lystgårder i Kristiansand og bør ikke bygges ut. Alle naboene vil miste utsikt, få redusert livskvalitet på grunn av støy og trafikk og verdiforringelse av eksisterende boliger.

Plan- og bygningsetatens kommentar: Utbygging av landbruksområdet og kulturlandskapet kommenteres samlet. Utbyggingen medfører økt bruk av området, men Plan- og bygningsetatens vurdering er at dette ikke vil gi urimelige konsekvenser. Merknaden er ikke konkret på hvilken utsikt som blir bort og hvorfor trafikk til og fra nabolaget skulle gi redusert livskvalitet. En eventuell erstatning som følge av verdiforringelse må fremmes etter at planen er vedtatt, og følger vanlige erstatningsregler.

Rådet for funksjonshemmede, brev datert 25.07.07:

Rådet for funksjonshemmede synes dette er en spennende plan, men andelen av boliger som er universelt utformet er for lavt. Bare 8 av 36 boliger.

Plan- og bygningsetatens kommentar: Plan- og bygningsetaten foreslår å heve andelen til 70 %.

Petter Gjerustad, Gamle Andøyvei 6, brev datert 16.08.07:

Ser positivt på planforslaget. Det vil åpne opp for utnyttelse av friluftsområdene som i dag er innestengt av hager og innmark. Det vil øke sikkerheten for myke trafikanter og redusere biltrafikken. Ønsker at sykkelslusen flyttes noen meter for å bevare innkjørsel til garasje. Det på grunn av kjølemaskiner til butikken (Andøyveien 2).

Plan- og bygningsetatens kommentar: Utbyggingsalternativet sikrer offentlig ferdsel gjennom et friområde. Resten av området bebygges og/eller privatiseres. Deler av Gamle Andøyvei vil bli omgjort til gang- og sykkelvei, mens resten utvides til en vanlig offentlig vei. Plan- og bygningsetatens vurdering er at dette ikke vil gi noen signifikant endring av trafiksikkerhetsnivået, og finner det ikke begrunnet at biltrafikken blir redusert som følge av prosjektet. Varelevering bør ikke skje fra gang- og sykkelveien, men varelevering vil være av relativt lite omfang. Plan- og bygningsetaten er enig med Gjerustad, og foreslår å flytte sykkelslusen ca 10 meter mot nord.

Jacob Bakka for eiere av gnr 11 bnr 1 og eier av gnr 11 bnr 698 (område B9 i reguleringsplanen), brev datert 24.08.07:

Planforslaget innebærer en intensiv utnyttelse av 11/749, og på bekostning av naboeiendommene. Atkomsten til B3 og B4 skjer via Gamle Andøyvei som tilhører 11/1. Eier av 11/1 vil ikke avstå areal og/eller rettigheter til vegareal uten at det eventuelt skjer gjennom et samarbeid vedrørende utbygging som også må omfatte 11/1. Den offentlige lekeplassen grenser inn mot 11/1. Det viser at naturressursene på 11/1 ligger som en vesentlig basis for utbyggingen i det foreslåtte reguleringsområdet. En slik for utbygging kan overhode ikke aksepteres.

Eieren av Andøyveien 10 (B9) ønsker ikke å være med i reguleringsplanen.

Jeg ber om at planen omarbeides slik at planområdet også omfatter 11/1, og at utnyttelsesgraden for det enkelte byggeområde reduseres og byggeområdene fordeles mellom de to eiendommene, og at Andøyveien 10 tas ut.

Plan- og bygningsetatens kommentar: Planområdet samsvarer med det arealet i som i kommuneplanen er udisponert. Plan- og bygningsetaten anbefaler ikke å utvide planområdet med større deler av det ubebygde området. Plan- og bygningsetaten registrerer at det vil kunne oppstå noen problemer med gjennomføringen med alternativet som hjemler utbygging. I utbyggingsalternativet er det naturlig å vurdere en eventuell utnyttelse av Andøyveien 10 i den foreslåtte reguleringsplanen.

Signe Churton, eier av Andøyveien 8, brev datert 18.07.07:

Hun protesterer mot prosjektet. Området rundt gården er svært vakkert og er et av få jordbrusområder igjen i denne delen av kommunen. Tettheten og antall bygninger vil for alltid forandre dette vakre området. Området brukes mye som turområde. Prosjektet kommer til å forringe verdien av min eiendom. Hovedatkomsten til husene vil bli rett foran mitt hus. Krysset med sykkelstien er allerede farlig.

Plan- og bygningsetatens kommentar: Utbygging av landbruksområdet og kulturlandskapet kommenteres samlet. Utbyggingsforslaget vil redusere det arealet som eventuelt brukes som turområde, men det foreslås satt av offentlig gjennomgang (friområde) gjennom prosjektet. Plan- og bygningsetaten har ingen spesiell kompetanse til å vurdere om prosjektet vil endringer i eiendomspriser i nabolaget. Eventuelle erstatningsansvar må avklares utenfor behandlingen av denne reguleringsplanen.

Elin og Reidar Bjerland, Gamle Andøyvei 8, brev datert 04.08.07:

Vi protesterer mot at eiendommen reguleres til boligformål. Vi kjøpte huset for å få litt "pusterom" rundt oss. Arealet har hele tiden vært brukt som landbruksareal. Det har i flere år vært rådyr med kalver på jordene. Området er et viktig bindeledd for dyrene mellom de grønne områdene og den lokale grønstrukturen. Vår eiendom vil falle betraktelig i pris ved utbygging av området. Området består nå av eneboliger og foreslås endret til 4-mannsboliger. Området tett inntil dette ble søkt omgjort til boligformål for noen år siden. Blir planområdet regulert til boligformål er det vel fritt frem for de andre også? Det blir ikke mye plass igjen for barna til å leke i skog og mark.

Plan- og bygningsetatens kommentar: Utbygging av landbruksområdet og kulturlandskapet kommenteres samlet.

Høringsuttalelsene kan i sin helhet leses som uttrykt vedlegg i sakspermen.

Samarbeidsgruppen for bydelen

Samarbeidsgruppens merknader er innarbeidet i saken.

4. PLAN- OG BYGNINGSETATENS SAMLEDE VURDERING

Alternativet som hjemler utbygging

Alternativet som hjemler utbygging kan gi et bidrag til å bedre boligtilbudet i bydelen. Boligene vil være gunstig plassert i forhold til bussmetroen. Dersom dette alternativet velges, så må det gjøres noen mindre endringer. Sykkelslusen må flyttes ca 10 meter mot nord for å muliggjøre varelevering til butikken (Gamle Andøyvei 2).

Universell utforming er dårlig sikret i planforslaget. Det må legges inn bestemmelser som sikrer at 70 % av all bebyggelse og tilhørende utearealer innenfor planområdet utformes etter prinsippene om universell utforming.

Det står et stabbur nordøst for hovedhuset som ikke kan stå der når ny vei kommer. Stabburet er i meget god stand og bevaringsverdig - ikke minst i en bydel som denne med all sin nyutbygging de siste 50-70 år. Stabburet må flyttes bort til den del av eiendommen som skal tilhøre hovedhuset (ca ved snuplassen). Dette må sikres med rekkefølgebestemmelser.

Kapasiteten på Vågsbygdveien må økes før det kan bygges flere boliger. Skolekapasiteten er begrenset, og boligene kan derfor ikke bygges i bruk før i 20011.

Planforslaget kan vedtas med følgende endringer i plankartet:

1. Sykkelslusen flyttes ca 10 meter mot nord for å muliggjøre varelevering til butikken (Gamle Andøyvei 2)

Planforslaget kan vedtas med følgende endringer i reguleringsbestemmelsene:

1. Nytt tillegg til reguleringsbestemmelse § 1.1 70 % av all bebyggelse og tilhørende utearealer innenfor planområdet skal utformes etter prinsippene om universell utforming.
2. Ny reguleringsbestemmelse § 6.5 Det kan ikke gis igangsettingstillatelse til nye boenheter i planområdet før Vågsbygdveien er bygd ut med tilstrekkelig kapasitet fram til kryss med Holskogveien
3. Ny reguleringsbestemmelse § 6.6 Det kan ikke gis igangsettingstillatelse til nye boenheter i planområdet før 2011.
4. Ny reguleringsbestemmelse § 6.7 Det kan ikke gis igangsettingstillatelse til nye boenheter i B7 før stabburet flyttes bort til den del av eiendommen som skal tilhøre hovedhuset i B8

Alternativet med bevaring

Alternativet ivaretar de fleste av de relevante målsetningene i kommuneplanen.

Samlet vurdering

Planområdet har vært ute til offentlig ettersyn i to alternativer. Nabolaget protesterer i hovedsak på utbyggingsalternativet. Fylkesmannen og fylkeskommunen gir faglig råd om å regulere området til bevaring.

Hovedproblemstillingen i planforslaget er valget mellom vern og utbygging.

Kommuneplanenes retningslinjer om grønnstruktur sier at "Ved all endring av arealbruken skal forholdet til grønnstrukturutredningen legges stil grunn". Plan- og bygningsetaten kan ikke se at det i planprosessen har kommet frem tilstrekkelige grunner til å fravik de massive verneinteressene som forligger i området. Plan- og bygningsetaten anbefaler at verneplanen vedtas.

Jostein Akselsen, 3. desember 2007.

Punkt 9/08: Kvartal 54 - kasernen - reguleringsplan 968

Bilag

dltmp12.Doc

hør_debatten_09-08

9.Byutviklingsstyret 15.06.06, vedtak sak 248_06

8.Parkeringsalternativ

7.Fasadeskisse

6.Prinsipp snitt

5.Planbeskrivelse med ROS

4.Forslag til reguleringsbestemmelser

3.Forslag til reguleringsplan

2.Situasjonskart

1.Oversiktskart

Dato: 03.12.2007
Saksnr.: 200601432-33
Arkivkode O: PLAN: 968
Saksbehandler: Ragnhild Haslestad

Saksgang
Byutviklingsstyret
Bystyret

Møtedato
20.12.2007
23.01.2008

Kvartal 54 – Kaserna – Reguleringsplan, plan nr. 968, 2.gangs behandling

Sammendrag:

Saken gjelder reguleringsendring av tidligere forsvarseiendommen Kaserna. I utgangspunktet gjaldt forslaget endring i forhold til gjeldende reguleringsplan fra offentlig byggeområde til kombinert bolig / forretning / kontor, allmenntilleg, felles grøntanlegg og trafikkareal / parkering under bakken. Innenfor byggesone mot vest var det ønskelig å øke byggemulighet fra 1 etasje til 5 etasjer med avtrapping mot Østre Strandgate med opprettholdt vernestatus på kasernebygget og trerekke rundt.

Etter 1.gangs behandling ble det i Byutviklingsstyret vedtatt å regulere ubebygd areal til friområde/park og offentlig gangvei, der friområdet regnes som en del av krav om 25 m² pr. boenhet. Grensen til friområdet ble justert inn mot gnr. 150 bnr. 1593 samtidig med at nybygg ble satt til å flukte med Kaserna langs Østre Strandgate. Kasernebygget, port mot Kongens gate og trekke langs gatene opprettholdt vernestatus. Det var også krav om at reguleringsbestemmelsene ble justert i tråd med plan- og bygningsetatens forslag som også omfattet vedtak gjort om endring av høyde fra 5 etasjer, c+19,5 til 4 etasjer, c+17,5. Planen ble lagt ut til offentlig ettersyn med endringer i tråd med vedtaket.

I høringsfasen kom det inn flere merknader til planen. Blant disse har Byantikvarens uttalelse vært viktig i videre behandling av saken. I videre arbeid med planen har behovet for et avgrenset uteområde for beboere medført reduksjon av friområdets størrelse. Det er beregnet maks 90 boenheter i de to bygningene og forretningsformål utgår. I Kaserna kan det legges bolig til 1. etg. Andre forutsetninger er at det ikke blir mulighet for lysgrav, utvendig heis eller svalganger over 3. etg. Nybygget trekkes frem mot Østre Strandgate og får formål bolig som gir en fornuftig høyde og etasjeantall. I parkeringskjeller er rampen lagt inntil nybygg og anlegget vil ha en kapasitet tilsvarende 100 plasser.

Forslag til vedtak:

Bystyret vedtar reguleringsplan for Kvartal 54, Kaserna, sist revidert 03.12.07 med bestemmelser sist revidert 03.12.07 med følgende endringer:

1. Formål: Kaserna reguleres til kombinert bolig/ kontor/ allmenntilgjengelig formål med maks 60 enheter. Nybygg reguleres til bolig, maks 30 enheter. Deler av ubebygget areal reguleres til fellesareal.
2. Nybygg: Bygget trekkes frem i flukt med Grevinde Trampes Sjømannshjem. Mønehøyde reduseres til c+16,5.
3. Kaserna: Utvendig heis tillates ikke, svalganger oppføres til maks 3.etg. Det skal ikke være lysgrav utenfor Kaserna. Bolig kan legges til 1 etg.
4. Parkeringsløsning blir med avkjøring fra Kongens gate og rampe integrert i nybygg. Maks antall parkeringsplasser settes til 100.

Bystyret viser til retningslinjer for kommunens eiendoms- og boligpolitikk og anmoder teknisk direktør om å fremlegge en utbyggingsavtale.

Tor Sommerseth
Rådmann

Gunnar Stavrum
Plan- og bygningssjef

Trykte vedlegg:

1. Oversiktskart over planområdet
2. Situasjonsskart
3. Forslag til reguleringsplan for Kvartal 54, Kaserna, datert 28.02.06, (sist revidert 03.12.07)
4. Forslag til reguleringsbestemmelser, datert 03.12.07.
5. Planbeskrivelse inkludert illustrasjonsplan og ROS-sjekkliste
6. Prinsipp snitt, datert 24.10.07
7. Fasadeskisse, datert 24.10.07
8. Notat om alternativ for atkomst og nedkjøring til parkeringskjeller.
9. Byutviklingsstyret 15.06.06, vedtak sak 248/06

Utrykte vedlegg: Sakspermen

BAKGRUNN FOR SAKEN

Kaserna, Kongens gate 76 er regulert i murbyplanen til kombinasjon verneområde og offentlig byggeområde. Da Forsvaret solgte eiendommen til private aktører oppstod det behov for reguleringsendring. Forslag til reguleringsplan datert 28.02.06 og sist revidert 03.12.07, er utarbeidet av Asplan Viak for Kaserna AS.

Planprosess, melding om oppstart, planstatus, barn og unge, universell utforming, støyanalyse, risiko- og sårbarhetsanalyse er redegjort for i vedlagte planbeskrivelse.

Tidligere saksgang og siste offentlige ettersyn

Varsel om igangsatt regulering for området ble gjort 11.05.04.

Oppstartsmøte ble holdt 08.09.05, der ønske om endring av reguleringsformål ble fremmet. 1.gangsbehandling var 21.06.07 og høringsperioden var 13.07.07 – 31.08.07.

Offentlig ettersyn

Det kom inn 11 merknader. Følgende oppsummerer uttalelsene:

RFF

Ønsker barestørrelse på heis, men reagerer på mindre tilgjengelighet for alle enn på Tangen.

Plan- og bygningsetatens kommentar

Barestørrelse på heis vil kunne gi konflikter i forhold til plassbehov og inngrep i Kasernas arkitektur. Utomhusområdet får også universell utforming, som nevnt i reguleringsbestemmelsene.

Helse og sosial

Positive til offentlig grøntområde, nevner at ny virksomhet ikke må være belastende for eksisterende boliger.

Plan- og bygningsetatens kommentar

Ny virksomhet blir boliger, og sees dermed ikke som en belastning.

Kongensgt. 70

Positive til forfetting, men ønsker at det blir tatt høyde å se egen eiendom i sammenheng med ny reguleringsplan.

Plan- og bygningsetatens kommentar

Videre utbygging av kvartalet vil ikke bli vurdert på nåværende tidspunkt i saksbehandlingen ettersom denne saken har pågått i lang tid og reguleringsområde ble fastsatt tidlig i oppstartsfasen.

Vest-Agder Fylkeskommune

Positive til grøntareal som offentlig friområde og til bevaring av trær.

Skeptisk til nytt reguleringsformål for Kaserna og mener den bør videreføres med dagens regulering. Nevner lek i forbindelse med friområde, og krav om rekkefølge.

Plan- og bygningsetatens kommentar

Endring av reguleringsformål aksepteres ettersom det angivelig har vært vanskelig å finne brukere i kategorien "offentlig/allmennyttig". Det er ønskelig at eiendommen skal bli brukt, og ikke stå tom.

Planen tar høyde for plassering av sandlek samt at det foreligger rekkefølgebestemmelser for utomhusplan før bygningene kan tas i bruk.

Gunnar Haugaa

Negativ til nybygg og tilbygg på Kaserna. Positiv til bevaring av park.

Plan- og bygningsetatens kommentar

Nybygget tilpasses de eksisterende bygninger og Kaserna får mindre endringer som følge av nye krav i forhold til dagens bruk.

Statens Vegvesen

Fraråder overkapasitet i parkering – uheldig mht. gjennomgangstrafikk i kvadraturen.

Plan- og bygningsetatens kommentar

Parkeringskjelleren skal ha en kapasitet som samsvarer med kommunens vedtekter og får en kapasitet på 100 plasser.

Byantikvarens vurdering

Påpeker negativ effekt av parkeringsrampe i grøntområde, foreslår å sette maks antall parkeringsplasser. Anbefaler å opprettholde murbyplanens reguleringsbestemmelser, men åpner for å endre formål for Kaserna og innregulert nybygg, samt at dispensasjon kan gis for svalganger opp til gesimshøyde. Anbefaler ikke utvendig heis. Adkomst til parkeringskjeller tillates dersom den er knyttet til nybygg. Høyden på nybygg tillates endret til kote 13,1 for gesims, og kote 16,5 for mønehøyde – tilsvarende nabobygg. Ny bebyggelse skal baseres på Murbyplanens § 7.

Plan- og bygningsetatens kommentar

Parkeringsrampens plassering endres til alternativ 4 i samsvar med tidligere innspill fra byantikvar og ingeniørvesenet. Forslag om maks antall plasser inkluderes i

reguleringsbestemmelsene under §1.1; "Parkeringskjeller anlegges med maks 100 oppstillingsplasser". Uttalelsen støttes mht. svalganger og heis. De estetiske retningslinjene gitt i Murbyplanen skal følges og dette sikres gjennom § 2 i reguleringsbestemmelsene, "Utforming av nybygg skal følge de prinsipper lagt i murbyplanen §7".

Fylkesmannen i Vest-Agder

Positive til regulering av friområde, ønsker universell utforming av bygg

Plan- og bygningsetatens kommentar

På grunn av Kasernas struktur kan det være vanskelig å tilrettelegge for universell utforming i 70% av leilighetene. Universell utforming av uteområdene ivaretas reguleringsbestemmelser.

Christianssand Byselskap

Ønsker ikke videre utbygging på tomten, og viser til at område er omtalt som ferdig utbygget.

Plan- og bygningsetatens kommentar

En ny utbygging vurderes å kunne gjøres uten i stor grad å forringe de kvaliteter som eksisterer i kvartalet.

Syd-Kvadraturen Vel v/Elisabeth Stray

Godtar parkanlegget og nybygg men påpeker at det bør tilpasses nabobygg og holde høyde i tråd med gjeldene reguleringsplan. Foreslår også en KU mht. trafikk.

Plan- og bygningsetatens kommentar

Foreslått høyde vil gi mer skygge enn den gjeldende regulerte høyde, men ikke av vesentlig grad. Høyden på nybygg tilpasses de eksisterende bygninger. KU for trafikk er ikke relevant fordi trafikkøkningen vil være minimal.

Styret i Trampes legat v/Gro Hamre

Refererer til §70 i Plan og Bygningsloven og påpeker at avstand til nabogrense og høyde overskrides. Det samsvarer heller ikke med eksisterende reguleringsplan. Understreker at deres uterom vil bli ødelagt av skygge, innsyn og mindre dagslys i noen av leilighetene og at det er en interessekonflikt mellom utbygger og eksisterende beboere.

Plan- og bygningsetatens kommentar

Tap av kvaliteter som dagslys og mer forventet innsyn er registrert, men ikke vurdert til å øke i betydelig grad. Innsyn er eksisterende også i dagens situasjon.

Regler om 4 meter avstand til nabogrense gjelder ikke i kvadraturen, der man har adgang til å bygge i eiendomsgrense.

Planstatus

I gjeldende kommunedelplan er planområdet avsatt til offentlig byggeområde. I murbyplanen er hele kvartal 54 regulert til bevaring med bolig mot vest og offentlig byggeområde mot øst. Kvartalet sies å være ferdig utbygd, men gir byggemulighet for en 1 etasjes bygning inn i kvartalet, mot boligdelen i vest.

Kort resymé av planens innhold

Planforslaget endrer offentlig byggeområde til bolig, kontor, allmennyttig, parkeringskjeller, fellesområde og friområde.

Innenfor byggesone mot vest økes byggemulighet fra en etasje til fire etasjer med avtrapping mot Østre Strandgate og mot nærmeste naboer.

Totalt antall boliger vil kunne utgjøre i størrelsesorden 50 - 80 boenheter. I Kaserna, som er på 5 etasjer pluss loft, vil bruksarealet utgjøre om lag 3000 m², men dette vil ha en mindre rasjonell utnyttelse enn et nybygg. Maksimalt kan bygget innredes med 60 leiligheter. Nybygget på 4 etasjer (3 etasjer mot gata) vil ha bruksareal på 1600m². Det gir et maks antall på 30 boenheter. Man tenker seg at de minste kan være 30-35 m², for unge etablerere, og at større leiligheter opp mot i størrelsesorden 90 m² kan være aktuelt for eksempel for eldre.

Det åpnes opp for bygging av underjordisk parkeringsanlegg i 2 plan med 100 plasser.

KONSEKVENSER AV PLANFORSLAGET

Forholdet til arealpolitikken i kommune(del)plan

I følge kommunedelplanen ønskes en utvikling av kvadraturen til et levedyktig sentrum. Utbygging og høy tetthet i sentrale strøk prioriteres.

Barn og unges interesser

Dokumenteres av forslagstiller i vedlagt planbeskrivelse.

Miljø- og helse konsekvenser

Dokumenteres av forslagstiller i vedlagt planbeskrivelse.

Grønnstruktur

Ubebygde grøntarealer er regulert til friområde inkludert lekeplass og fellesområde. Dette sikrer allmennheten tilgang til område, samtidig med at fremtidige beboere får et eget uteoppholdsareal. Tidligere vedtak om at hele område skal være friområde blir omgjort til å gjelde deler av utomhusarealet som vist i plankart. Parken må opparbeides slik at den står i stil med kasernebygget, og det er stilt krav til godkjent utomhusplan for området.

Estetikk / Vernestatus

Vernestatus er opprettholdt på kasernebygget, port ved Kongens gate og trær langs gatene. Dersom trær skades eller dør, skal nye trær plantes.

Tidligere vedtak åpner for svalganger på den nord-vestre siden av Kaserna. Dette vedtaket endres til å gjelde svalganger opp til 3.etasje. Dette sikrer at gesimsen holdes fri for nye konstruksjoner og den visuelle kvaliteten ivaretas.

Det har vært diskutert hvorvidt det skal etableres lysgrav mellom Kaserna og Østre Strandgate for å kunne innpasse dører eller større vinduer i underetasjen. Dette har vært med tanke på å bruke denne som boligformål. Boligformål kan tenkes som formål i denne etasjen, men det fastholdes at det ikke er aktuelt å endre terrenget eller fasaden på denne siden av Kaserna. I forhold til vern av Kasernen er det viktig at hovedfasaden beholdes som opprinnelig også mht. detaljer.

Søker har vurdert muligheter for både innvendig og utvendig heis. Plan- og bygningsetaten har tidligere gitt tillatelse for etablering av utvendig heis dersom utformingen kan anbefales av byantikvaren. Byantikvaren er i sin uttalelse ikke positiv til forslaget om utvendig heis ettersom dette vil utgjøre et større inngrep i fasaden. Anbefalingen om kun å tillate innvendig heis er vurdert ut fra praktiske hensyn og hvilket alternativ som gir færrest konsekvenser for bygget.

Nybygget foreslås med møne/gesimshøyde c+13.7 (maks 17,3m) som vil gi et avvik fra Grevinde Trampes Sjømannshjem c+16,5. Nybygget kan ikke overstige c+16,5 da dette vil legge skjul på gavlen til Sjømandshjemmet som vurderes å ha symbolsk verdi. Høyden vurderes som passende for nybygget ettersom den gir et fornuftig etasje antall for bolig og samtidig innordner seg de eksisterende bygninger.

Retningslinjer gitt i § 7 i Murbyplanen danner grunnlaget for utforming av nybygget. Unntak fra dette er takform som beholdes som flatt tak i tråd med tidligere bestemmelser.

Nybygget foreslås å flukte med Grevinde Trampes Sjømandshjem mot Østre Strandgate. Dette gir en god sammenheng langs gatestrukturen. Kaserna vil fremstå mer for seg selv med en tilbaketrukket beliggenhet i forhold til nybygget.

Universell utforming

Dokumenteres av forslagstiller i vedlagt planbeskrivelse.

Risiko- og sårbarhetsvurdering (analyse)

Risiko- og sårbarhetsanalyse er utført 28.02.06. Se vedlagt planbeskrivelse.

Skolesituasjonen og barnehagesituasjonen

Dokumenteres av forslagstiller i vedlagt planbeskrivelse.

Atkomst/parkering

I vedlagte planbeskrivelse er det drøftet i alt fem atkomstmuligheter til underjordisk parkeringsanlegg, en med atkomst fra Østre Strandgate og fire med atkomst fra Kongens gate.

På grunn av framtidig trafikkbelastning i Østre Strandgate, har det tidligere blitt konkludert med at innkjøring bør skje fra Kongens gate med nedkjøringsrampe til underjordisk anlegg inne på området. Denne konklusjonen opprettholdes.

Byantikvaren ber om at inn- og utkjøring knyttes til nybygg. Tidligere anbefaling har vært alternativ 5 som viser en åpen rampe i indre gård. Løsningen endres til alternativ 4, da denne oppfattes som en bedre løsning mht. parkområdet.

I følge kvadraturplan II, er det i kvadraturen flere parkeringshus med ledig kapasitet til bruk for allmennheten. Tidligere vedtak var å vurdere antall parkeringsplasser i og under høring. Kapasiteten til parkeringskjelleren gis i tråd med kommunens vedtekter som gir 1 oppstillingsplass pr. boenhet på 70m² eller mer. 100 plasser vil gi 1 plass pr. leilighet dersom maks antall leiligheter bygges med et overskudd på 20 plasser.

Økonomiske konsekvenser for kommunen

Friområde etableres over privat parkeringskjeller. Dette gir et horisontalt grensesnitt mellom det offentlig og det private der avklaring rundt drift og ansvar i må skje i utbyggingsavtale.

Samarbeidsgruppa for bydelen

Samarbeidsgruppa har tidligere hatt innspill til planen som nå er innarbeidet. Det har vært et sterkt ønske fra gruppa at uteområdene beholder status som friområde. Kombinasjonen som nå foreligger med dels friområde, dels fellesområde er redegjort for under **Grønnstruktur**.

Plan- og bygningsetatens merknader

Etter 1.gangsbehandling og høring har denne saken fått mye oppmerksomhet. Det er få av uttalelsene som belyser nye sider ved saken med unntak av Byantikvarens råd som har blitt førende for en stor del av den videre saksbehandling.

Konklusjon

Plan og bygningssjefen foreslår følgende endringer:

Volum på nybygg justeres til maks gesims c+13,1, mønehøyde c+16,5. Dette er 0,8m lavere enn foreslått av regulant. Mønehøyde c+16,5 vil gi 4 etasjer bolig og gir ikke mulighet for å tilfredstille krav til etasjehøyde for kontor. Det er svært viktig at et nybygg har fremstår med avdempet volum og fasade i forhold til eksisterende bygg som Grevinde Trampes Sjømannshjem og Kaserna. Høyden på bygget må tilpasses høyden på nabobygg både med tanke på respekt for eksisterende bebyggelse, og av hensyn til naboer for øvrig i kvartalet som vil oppleve en større skyggevirking dersom bygget blir for høyt.

Prinsippene som er lagt til grunn for Murbyplanen bør følges i utforming av nye bygg. Nybygg skal forholde seg til eksisterende bygninger på en nedtonet måte slik at det verken bryter med eksisterende prinsipper eller oppleves som overdøvende i forhold til nabobygg. Dette er med bakgrunn i det arbeidet som er nedlagt i murbyplanen som gir retningslinjer for å sikre en estetisk utvikling.

Nybygget legges i flukt med Grevinde Trampes Sjømandshjem langs Østre Strandgate. Dette gir i prinsippet en oppdeling av kvartalet der Kaserna og anlegget rundt fremstår som en del, og nybygget slutter den andre delen av kvartalet. En avveining som er gjort er at ved å trekke nybygget frem vil Kaserna oppfattes som mindre viktig enn slik det fremstår i dag. Grunnlaget for å trekke nybygget lengre ut enn Kaserna er at sammenhengen med Grevinde

Trampes vil gi et mer helhetlige inntrykk. Rommet mellom nybygget og Kaserna skaper den nødvendige avstand for å gi Kaserna det verdige uttrykket den fortjener.

Parkeringsalternativene som er fremlagt i planbeskrivelsen baseres hovedsaklig på nedkjøringsrampe i indre gård. Trafikken som skapes av en slik løsning er nødvendig, men kan ikke sies å være et positivt bidrag til utomhusarealet. Det er allikevel å foretrekke fordi en nedkjøring fra Østre Strandgate vil utgjøre et problem i forhold til den belastning som er ventet her når utbyggingen av Tangen er ferdig. Eksempelvis kan nevnes den uheldige løsningen i Vestre Strandgate med avkjøring til Haanesgården som det nå jobbes med å få sanert. Plan- og bygningssjefen er enig med byantikvaren i at en innkjøring til p-anlegget bør bygges som en del av nybygget. Dette er å foretrekke av hensyn til parkanlegget rundt Kaserna og i tråd med tidligere politisk vedtak som sier at *Nedkjørsler/ramper til underjordiske parkeringshus skal legges inne i kvartaler, med innkjøring fra gata gjennom "portrom" og at direkte avkjørsler fra hovedgatene er ikke ønskelig på grunn av risiko for kødannelse i forbindelse med innkjøring til parkeringshus. Avkjørsler bør ligge litt inne i sidegater som munner ut i hovedgater.* Alternativ 4 er den løsningen som best ivaretar disse vedtektene.

Av hensyn til kommunens målsetting om å redusere bruk av privatbil og av hensyn til framtidig trafikksituasjon i byen, bør det være et mål å få bygd minimum av nødvendige parkeringsplasser i denne delen av byen. Forslagstiller har ytret ønske om en kapasitet på 200 plasser som vurderes av administrasjonen som i overkant av det som er hensiktsmessig i området. Det legges en begrensning på tillat antall parkeringsplasser i parkeringskjeller slik at kapasiteten samsvarer med kommunens vedtekter.

Det er med dagens situasjon mange biler som benytter gateparkering langs Kongensgate og de andre gatene rundt kvartalet. Med forventet økning i trafikken, spesielt mot Tangen, er det behov for å sanere gateparkeringen. Parkeringskjelleren får en kapasitet på 100 plasser som dekker behovet til fremtidige beboere samtidig med at det er mulighet for alternativ parkering til gate. Dette vil gi et mer oversiktlig gatebilde i område.

Svalgang og heis

Svalganger tillates opp til og med 3. etasje. Dette er viktig i forhold til at gesimsen kan holdes fri for tilbygg. Kaserna har et spesielt tak som er verdt å bevare og må tas hensyn til ved modernisering av bygget. Videre kommunikasjon i bygget forutsettes løst på innsiden.

Forslagstiller har ønsket å holde mulighetene åpne mht. heis løsning og har sett på alternativ for både innvendig og utvendig løsning. Det vil ikke bli gitt tillatelse til utvendig heis og dette begrunnes med at en slik konstruksjon vil fremstå for massiv i forhold til fasaden og bidra til et rotete og urolig uttrykk. Alternativet er innvendig heis, noe som vil gi mindre areal til leiligheter men må sees som en bedre løsning i forhold til å sikre heisadgang til 4. og 5. etasje. For å kunne tilfredstille krav om rømningsvei for leiligheter i 5. etasje må det legges inn et trapperom som branncelle i bygget. Dermed vil det være naturlig at dette forbindes med en innvendig heis.

Lysgrav

Forslag om lysgrav mellom Kaserna og Østre Strandgate for å sikre beboerne i Kaserna bedre bokvalitet i form av uteopphold kan ikke anbefales. Innstilling til lysgrav er uendret fra 1. gangsbehandling der følgende ble bemerket "Plan- og bygningssjefen vurderer dette som dårlig bokvalitet og lite ønskelig sett fra gående på fortauet. Nedsenket lysgrav inntil den trafikkerte Østre Strandgate vil bli en oppsamlingslomme for forurensing fra biltrafikken. Bruk av arealet til uteopphold vil være til sjenanse for passerende på fortauet." Lysgrav vil også gi endringer til Kasernas hovedfasade som er ønskelig å unngå.

Formål

Formålene for Kaserna er opprettholdt som tidligere vist med unntak av forretning som ikke lenger er aktuelt. Kaserna og nybygget er inngår ikke som områder der det fra kommunens side er ønskelig med forretningsvirksomhet. I nybygget begrenses formålet til bolig. Dette er med tanke på høyden som kreves i kontor og forretnings lokaler som ville gitt et bygg høyere enn Grevinde Trampes Sjømandshjem. I Kaserna er det fortsatt muligheter for både bolig,

kontor og allmenntyttige formål, som gir en fleksibilitet. Bolig er også aktuelt for 1 etasje i Kaserna, og de eksisterende vinduer er store nok til å oppfylle de tekniske kravene. Leiligheter her kan tenkes attraktivt for eksempel for studenter.

Friområde

Med dette følger også disponering av arealet F3 som sees på som unaturlig å tilrettelegge for allmennheten. Arealet reguleres til fellesområde slik at man kan hindre innsyn fra forbipasserende.

Deler av park gjøres om til fellesområde. Siden det for fremtidige beboere i Kaserna ikke er muligheter for privat uteopphold i form av balkong, er det naturlig med en avgrensning av friområde som omdannes til fellesområde for beboerne og har et mer privat preg. I forhold til bokvalitet er det en stor fordel å ha et avgrenset uteområde. Det opprinnelig foreslåtte friområde blir mindre i areal, men stadig med utforming som park med fri tilgang for alle. Reduksjon i friområde sees på som akseptabelt fordi det fortsatt er godt med plass, fordi og parken ikke regnes som en "hovedpark" i området.

Ragnhild Haslestad, 03.12.07

Punkt 10/08: Kommunale foretak, endring av vedtekter angående arbeidsgiveransvar

Bilag

Saksprotokoll

hør_debatten_10-08

Dato: 10.09.2007
Saksnr.: 200707898-1
Arkivkode E: 40
Saksbehandler: Ulf Rønholt Nilsen

Saksgang
Kommunalutvalget
Bystyret

Møtedato
20.11.2007
05.12.2007

Kommunale foretak, endring av vedtekter angående arbeidsgiveransvar

Sammendrag:

Det er behov for å avklare noen administrative forhold vedrørende foretakenes arbeidsgiveransvar i forhold til kommunen for øvrig.

Dette gjelder Kristiansand Havn KF, Kristiansand Parkeringsselskap KF og Kristiansand Boligselskap KF.

I forbindelse med eventuelle brudd i lokale lønnsforhandlinger er foretakene juridisk en del av kommunen slik foretakenes vedtekter nå er utformet. For at forhandlingsansvaret skal være delegert til foretaket må dette i følge hovedavtalen framgå av vedtektene. Dersom dette ikke er fastsatt gjennom vedtektene vil forhandlingene måtte gjennomføres som en av kommunens forhandlinger.

Rådmannen foreslår at vedtektene endres slik at forhandlingsansvaret delegeres til foretakene. Det er bystyret som vedtar endringer i foretakenes vedtekter.

Forslag til vedtak:

1. Vedtekter for kommunale foretak endres slik at disse får full myndighet i lønnsforhandlinger.
2. Kommunale foretak følger normalt samme retningslinjer og rutiner som kommunen for stillingsbanken, attføring/omplussing, tillitsvalgte, verneombud og AKAN.

Tor Sommerseth
Rådmann

Kristin Tofte Andresen
Administrasjonsdirektør

Vedlegg: Forslag til endrede vedtekter.

Bakgrunn for saken :

Vedrørende arbeidsgiveransvar og Kommunale foretak (KF).

I arbeidsgivergruppa i kommunen er det reist noen spørsmål om foretakenes stilling i forhold til:

1. Lønnsforhandlinger
2. Hovedtillitsvalgte, hovedverneombud og HAMU
3. Stillingsbanken, attføring/omplussing
4. AKAN

Nedenfor følger en nærmere utdyping av bakgrunnen for hvert spørsmål, samt forslag til hvordan disse skal praktiseres.

Utredningen har vært drøftet i arbeidsgivergruppa i kommune og sendt på høring til berørte foretak og til fagorganisasjonene. Alle har uttrykt seg positivt til at de foreslåtte endringer i vedtektene og de presiseringer som er gjort.

Rådmannsutvalget har i møte 05.11.07 gitt sin tilslutning til saken.

Spørsmål 1:

Vil brudd i lønnsforhandlinger i et KF påvirke vedtak av protokoller for kommunen?

Fra KS v/Sigbjørn Eikefjord har vi fått følgende svar:

"Det er avgjørende om forhandlingsansvaret er delegert til foretaket slik det går fram av bestemmelsen i hovedavtalen del B § 5 a, dvs. at bystyret har foretatt slik delegasjon gjennom fastsetting av foretakets vedtekter. Dersom det er tilfelle, vil foretaket være sitt eget forhandlingsområde, med egen pott (kap. 4-stillingene), og har som sådan ingen relasjon til forhandlingene i kommunen.

Dersom ikke delegasjon er fastsatt som nevnt gjennom foretakets vedtekter, vil forhandlingene måtte gjennomføres som en av kommunens forhandlinger, og da skal arbeidstakerne i foretaket telle med på vanlig måte i det samlede pottgrunlaget for kommunen. De inngår følgelig også da i protokoll med angjeldende fagforening som dekker hele kommunen."

Det avgjørende her iflg. KS er altså om forhandlingsansvaret er delegert fra bystyret til foretaket og om det er fastsatt gjennom foretakets vedtekter.

Problemstillingen er forelagt kommuneadvokaten som også ser hovedavtalen del B § 5 a som en slik begrensning.

Hovedavtalen (HA) del B:

§ 5 Særskilt for kommunale/fylkeskommunale foretak etter kommuneloven kap. 11

- a) Kommunestyret/fylkestinget kan gjennom fastsetting av foretakets vedtekter delegere forhandlingsansvaret til foretaket.*
- b) Der forhandlingsansvaret er delegert til foretaket, jf litra a), skal forhandlingene føres mellom foretakets styre/ledelse og tillitsvalgt i foretaket, eventuelt med bistand fra hovedtillitsvalgt i kommunen/fylkeskommunen.*
- c) Foretaket omfattes ikke av nye lokale særavtaler som inngås av kommunen/fylkeskommunen, med mindre de lokale parter i foretaket bestemmer noe annet.*
- d) Der de ansatte er representert i foretakets styre, gjelder ikke HA del B § 4.*

e) Ved beregning av tillitsvalgtressurs i kommunen/fylkeskommunen etter § 3-3 medregnes ansatte i foretaket.

Status foretakenes vedtekter:

Foretak	Vedtekter vedtatt av Kristiansand bystyre	Foholdet til kommunalt avtaleverk og Kristiansand kommunens reglementer, retningslinjer for øvrig	Delegert forhandlingsansvar iht. hovedavtalen del B § 5a
Kristiansand Havn KF	26.11.2003	§ 8 "Foretaket følger Kristiansand kommunes avtaleverk når det gjelder arbeidstakeres rettigheter og plikter"	Ikke nevnt
Kristiansand Parkeringselskap KF	02.04.2003	§ 6 "Ansatte i KP skal ha rettigheter og plikter som øvrige ansatte i Kristiansand kommune, herunder tilknytning til KKP. Reglementer som gjelder ansatte i Kristiansand kommune gjelder også ansatte i KP"	Ikke nevnt
Kristiansand Boligselskap KF	07.12.2005	§ 6 "Reglementer som gjelder ansatte i Kristiansand kommune gjelder også ansatte i foretaket"	Ikke nevnt

Delegering av forhandlingsansvaret til foretakene er altså ikke fastsatt gjennom vedtektene for noen av foretakene.

Praksis i lønnsforhandlingene har vært at foretakene deltar på felles drøftingsmøter i kommunen, men gjennomfører sine lønnsforhandlinger uavhengig av kommunen forøvrig og fører egne protokoller, både for ansatte iht. hovedtariffavtalen (HTA) kap. 3 og 5 og kap. 4 (lokal pott).

Konklusjon:

For at forhandlingsansvaret formelt skal være overført til foretakene må dette stå i foretakenes vedtekter. Det gjør det ikke. Endringer av vedtektene vedtas av bystyret.

Spørsmål 2:

Hvilken rolle har hovedtillitsvalgte (HTV), hovedverneombud (HVO) og hovedarbeidsmijøtvalget (HAMU) i forhold til foretakene?

Alle foretakene forholder seg i det daglige til samme hovedtillitsvalgte og hovedverneombud som kommunen for øvrig.

Det framgår klart av HA del B § 5 e at foretakenes ansatte skal medregnes ved beregning av tillitsvalgtressurs i kommunen.

Foretakene har egne tillitsvalgte og verneombud.

Kristiansand Havn KF og Kristiansand Parkeringselskap har eget AMU.

Kristiansand Boligselskap KF har ikke eget AMU.

Det er noe uklart hvordan disse forholder seg til HAMU.

Ifølge kommuneloven § 72 har rådmannen ikke instruksjonsmyndighet overfor foretakenes daglige leder.

HAMU får sine retningslinjer fra kommunalutvalget. Kommunalutvalget har ikke vedtaksmyndighet overfor foretakene.

Foretakene har imidlertid vedtektsfestet at de skal følge kommunens retningslinjer når det gjelder ansattes rettigheter.

Konklusjon:

Plasstillitsvalgte og verneombud i foretakene forholder seg til HTV og HVO i Kristiansand kommune.

Ansatte i foretakene inngår i beregningsgrunnlaget for tillitsvalgtressurs i kommunen. HAMU er overordnet sektor-AMU og foretaks-AMU.

Spørsmål 3:

Gjelder retningslinjene for bruk av stillingsbanken og attføring/omplussing også for foretakene?

Retningslinjene for attføring og omplussing er vedtatt av kommunalutvalget. (Som tidligere nevnt forholder foretakene seg direkte til bystyret).

Det er noe ulik praksis i foretakene i forhold til ledige stillinger og bruk av stillingsbanken. Stillingsbankens funksjon er vedtatt av bystyret og følger av arbeidsmiljølovens kapittel 14 om fortrinnsrett til ny ansettelse ved overtallighet eller helsemessige forhold.

Dersom man tolker foretakenes vedtekter mht. rettigheter og plikter for ansatte slik at de skal følge kommunens retningslinjer generelt, gjelder dette også for stillingsbanken.

Dersom daglig leder i foretakene er uenig i dette, må dette avklares i form av retningslinjer gitt av bystyret.

Attføringsutvalget er et underutvalg av HAMU.

Leder av attføringsutvalget og av omfordelingsrådet er oppnevnt av rådmannen.

Alle foretakene bruker HMS-tjenesten og attføringssystemet for øvrig.

Konklusjon:

Retningslinjene for stillingsbank og attføring/omplussing gjelder også foretakene.

Spørsmål 4:

Gjelder AKAN-retningslinjene for foretakene?

(Arbeidslivets komite mot alkohol og narkotika)

AKAN-utvalget i kommunen er et underutvalg under HAMU og følger retningslinjer vedtatt av formannskapet.

Det er oppnevnt AKAN-hovedkontakter i hver sektor og for Kristiansand Havn.

Leder av AKAN er oppnevnt av HAMU.

Med bakgrunn i vedtektenes generelle punkt om at foretakene skal følge kommunens avtaler forslår jeg følgende

Konklusjon:

AKAN-retningslinjene gjelder også for foretakene.

Foretakene oppnevner egne AKAN-hovedkontakter.

Det foreslås at bystyret bekrefter at det er slik de personalpolitiske retningslinjene skal forstås.

Urn/10.09.2007

Vedlegg:

Forslag til endrede vedtekter for Kristiansand Parkeringsselskap KF, § 6

Forslag til endrede vedtekter for Kristiansand Boligstiftelse KF, § 6

Forslag til endrede vedtekter for Kristiansand Havn KF, § 8

VEDTEKTER FOR KRISTIANSAND PARKERINGSSKAP KF

§1

Navn

Kristiansand parkeringsselskap KF (heretter kalt foretaket) er et kommunalt foretak i Kristiansand kommune, opprettet av Kristiansand bystyre ved vedtak den 04.12.2002 med hjemmel i kommunelovens kapittel 11.

§2

Hovedkontor

Foretaket har sitt kontor i Kristiansand kommune.

§3

Formål

Foretaket skal etter bystyrets anvisninger forestå drift av avgiftsbelagt parkering på offentlig vei, håndheve parkeringsbestemmelsene, samt annen trafikkhåndheving som er delegert til Kristiansand kommune med hjemmel i vegtrafikkloven.

Foretaket skal ha ansvar for drift og vedlikehold av kommunale parkeringsanlegg utenfor offentlig vei, samt andre tiltak eller oppgaver som er eller måtte bli bestemt av bystyret.

Foretaket kan også stå for drift av andre private og offentlige parkeringsanlegg og kan engasjere seg i andre tiltak som har betydning for parkeringssituasjonen og beslektede tiltak i og utenfor kommunen.

§4

Styret

Styret skal ha 5 medlemmer, hvorav ett medlem velges av og blant de ansatte i foretaket. I tillegg velges 3 varamedlemmer for de 4 medlemmene, og de ansatte 1 varamedlem for sitt styremedlem.

Styret velges for 4 år om gangen og styrevalget følger den kommunale valgperioden. Ansattes styremedlem velges for 2 år om gangen.

§5

Sekretariat

Daglig leder eller den vedkommende bemyndiger er styrets sekretær.

§6

Ansatte

Ansatte i KP skal ha rettigheter og plikter som øvrige ansatte i Kristiansand kommune, herunder tilknytning til KKP. Reglementer som gjelder ansatte i Kristiansand kommune gjelder også ansatte i KP.

Forhandlingsavsvaret delegeres til foretaket, jf. Hovedavtalen del B §5 b.

§7

Møtegodtgjørelse

Møtegodtgjørelse fastsettes av bystyret.

§8

Offentlighet

Prinsippene i kommuneloven om åpne møter, dokumentinnsyn og meroffentlighet gjelder for foretaket.

§9

Ikrafttredelse

Vedtektene trer i kraft fra 2 april 2003, etter bystyrets behandling av vedtektene samme dag.

Endring §6 siste setning (ny) vedtatt av bystyret 24. oktober 2007.

VEDTEKTER FOR KRISTIANSAND BOLIGSELSKAP KF

§ 1 **Navn**
Kristiansand boligselskap KF (heretter kalt foretaket) er et kommunalt foretak i Kristiansand kommune, opprettet av Kristiansand bystyre ved vedtak den 07.12.05 med hjemmel i kommunelovens kapittel 11.

§ 2 **Hovedkontor**

1.1 Foretaket har sitt kontor i Kristiansand kommune.

§ 3 **Formål**
Foretakets formål er å skaffe boliger, eventuelt servicebygg, for utleie til eldre, funksjonshemmede og vanskeligstilte boligsøkende. Boligene skaffes ved oppføring eller erverv og leies ut igjen uten innskudd eller lån fra leietaker.

Foretaket har dessuten til formål å ervere eller forestå oppføring av andre bygg enn boligbygg og servicebygg, herunder garasjer, når de skal brukes til felles formål for leietakere eller når utleie av lokalene i slike bygg skal skje i sammenheng med foretakets øvrige virksomhet.

Boliger som er finansiert av Husbanken skal leies ut til den gruppe eller de personer Husbanken har forutsatt i lånetilsagnet og kommunen har forpliktet seg til i form av avgitt erklæring.

For vanskeligstilte boligsøkere er målsettingen at leieboerne så snart som mulig forsøkes skaffet egen bolig utenfor foretaket.

Styret kan fastsette nærmere regler for utleie av boligene, herunder om adgang til å ta opp personer i leierens husstand og adgang til midlertidig fremleie av boligene til andre enn slike som nevnt i første avsnitt, når det foreligger særlige grunner for dette. Gjenlevende ektefelle, samboer og partner av eldre eller utviklingshemmede som har vært leiere i foretaketes boliger, har rett til å fortsette leieforholdet selv om vedkommende ikke tilfredsstillter vilkårene for selvstendig leierett.

For leieforholdet gjelder særreglene som begrenser leierens disposisjonsrett over boligen etter husleieloven §§ 11-1 og 11-2.

Utleievirksomheten skal ikke ha et økonomisk formål. Eventuelt overskudd på driften knyttet til utleievirksomheten skal kun anvendes til foretakets formål.

Foretaket kan også stå for drift/innleie av andre private og offentlige boligbygg til overnevnte formål.

Tildeling av boligene foretas av kommunen v/helse- og sosialsektor.

Foretaket kan i samråd med helse- og sosialsektor avhende boliger som ikke er egnet til sitt formål.

§ 4**Styret**

Styret skal ha min. 7 medlemmer, hvorav ett medlem velges av og blant de ansatte i foretaket. I tillegg velges varamedlem for hvert av medlemmene, og de ansatte 1 varamedlem for sitt styremedlem.

Styret velges for 4 år om gangen og styrevalget følger den kommunale valgperioden.

Ansattes styremedlem velges for 2 år om gangen.

Ved stemmelikhet gjelder det leder har stemt.

§ 5**Sekretariat**

Daglig leder eller den vedkommende bemyndiger er styrets sekretær.

§ 6**Ansatte**

Ansatte i foretaket skal ha rettigheter og plikter som øvrige ansatte i Kristiansand kommune, herunder tilknytning til KKP. Reglementer som gjelder ansatte i Kristiansand kommune gjelder også ansatte i foretaket.

Forhandlingsavsvaret delegeres til foretaket, jf. Hovedavtalen del B §5 b.

§ 7**Møtegodtgjørelse**

Møtegodtgjørelse fastsettes av bystyret.

§ 8**Offentlighet**

Prinsippene i kommuneloven om åpne møter, dokumentinnsyn og meroffentlighet gjelder for foretaket.

§ 9**Ikrafttredelse**

Vedtektene trer i kraft fra 1. januar 2006.

Endring §6 siste setning (ny) vedtatt av bystyret 24. oktober 2007.

KRISTIANSAND HAVN KF

VEDTEKTER:

Vedtatt av Kristiansand Bystyre 26. november 2003 (Sak nr. 175/03)
Gjeldende fra 1. januar 2004.

- § 1   *Navn*
Kristiansand Havn KF (heretter kalt foretaket) er et kommunalt foretak i Kristiansand kommune som er opprettet med hjemmel i kommuneloven kapittel 11.
- § 2   *Forretningskontor*
Foretakets forretningskontor er i Kristiansand kommune.
- § 3   *Formål*
Foretakets formål er å sørge for effektiv og rasjonell drift av havneanlegg og eiendommer slik at foretaket kan utgjøre et konkurransedyktig havne- og transportknutepunkt for det sørlige Norge.
Foretaket skal utøve den myndighet og ivareta de oppgaver som er tillagt kommunen etter havne- og farvannsloven, havnereglementet for Kristiansand havnedistrikt og annen særlovgivning.
- § 4   *Ansvar*
Kristiansand kommune hefter med hele sin formue for foretakets forpliktelser.
- § 5   *Havneråd*
Havnerådet skal ha følgende sammensetning:

Oppnevnt av:
Kystverket – 1 representant uten stemmerett
Forsvarsdepartementet – 1 representant uten stemmerett
Aust-Agder fylke – 1 representant
Vest-Agder fylke – 1 representant
Brukere av Kristiansand Havn – 2 representanter
Kristiansand kommune – 7 representanter

Samlet antall medlemmer i havnerådet er 13.

Bystyret velger leder og nestleder for valgperioden blant de kommunalt oppnevnte medlemmer i havnerådet.

Havnerådet er beslutningsdyktig når minst 8 medlemmer eller deres varamedlemmer er tilstede, hvorav minst 5 av de kommunalt oppnevnte medlemmer.

Havnerådet holder møte minst to ganger hvert år og ellers når rådets leder, eller minst 3 representanter av rådet ber om dette. Innkallelsen skjer ved lederen, med ordinært 14 dagers varsel.

I innkallelsen skal angis de saker som foreligger til behandling. Rådets leder skal sørge for at det føres protokoll fra møtene. I protokollen skal rådets beslutninger inntas med angivelse av utfallet av stemmegivningen. Protokollen skal undertegnes av møteleder samt to andre personer som utpekes av rådet.

Styrets leder og Kristiansand Havn's daglige leder har rett til å være til stede på rådets møter.

Rådets beslutninger fattes med alminnelig flertall. Står stemmetallet likt, gjelder det som møteleder slutter seg til. Havnerådets funksjonstid er fire år og følger kommunevalgperioden.

Havnerådets oppgaver og myndighet omfatter:

- 1) Havnerådet skal påse at Kristiansand Havn's formål fremmes i overensstemmelse med vedtektene, vedtatte beslutninger og havne- og farvannslovens bestemmelser.
- 2) Havnerådet skal gi uttalelse til bystyret i Kristiansand om styrets forslag til resultatregnskap og balanse bør godkjennes, og om styrets forslag om anvendelse av overskudd eller dekning av tap. Styrets forslag og revisjonsberetningen skal sendes havnerådets medlemmer senest en uke før saken skal behandles.
- 3) Havnerådet skal gi uttalelse til bystyret i Kristiansand om styrets forslag til budsjett for kommende driftsår samt andre saker som skal behandles av bystyret i Kristiansand.
- 4) Havnerådet skal overfor bystyret i Kristiansand innstille styremedlemmer til Kristiansand Havn.
- 5) Fastsette styrets godtgjørelse, velge revisorer, og bestemme deres honorar og instruks.
- 6) Fastsette avgiftsområde i henhold til havne- og farvannslovens § 15.
- 7) Fastsette forskrifter i henhold til havne- og farvannslovens § 16 - 4. ledd om orden i og bruk av havnen m.v.
- 8) Velge brukerrepresentanter til havnerådet etter forslag fra brukerorganisasjonene.

§ 6

Styret

Styret har 7 medlemmer, hvorav 1 medlem velges av og blant de fast ansatte i foretaket. Styret med personlige varamedlemmer samt styrets leder og nestleder velges av Kristiansand bystyre for 2 år om gangen.

Daglig leder kan ikke være medlem av styret.

§ 7

Styrets møter

Styremøtene sammenkalles og ledes av styrets leder.

Styret fatter vedtak med alminnelig flertall. Ved votering i styret skal hver stemme telles likt. Ved stemmelikhet teller møteleders stemme dobbelt. Styret er beslutningsdyktig når minst halvparten av medlemmene er tilstede, inkl. møtende varamedlemmer, jfr. for øvrig kommuneloven § 68. De som stemmer for et forslag, må allikevel utgjøre mer enn en tredjedel av samtlige styremedlemmer for at forslaget skal anses som vedtatt.

Saker som ikke er ført opp på sakslisten ved innkalling, krever fulltallighet og enstemmighet i styret for å kunne tas opp til behandling. (Kommunelovens § 68).

Kommunelovens bestemmelser om habilitet skal følges ved behandling av saker i styret. Tilsvarende gjelder offentlighetsloven og forvaltningslovens bestemmelser.

Fra styrets møter føres protokoll som skal legges fram til godkjenning på neste styremøte. Saksliste til og protokoll fra styremøtene skal sendes ordføreren og rådmannen.

Styrets møter avholdes for åpne dører. Styrets møter skal imidlertid avholdes for lukkede dører dersom det behandles saker underlagt lovbestemt taushetsplikt samt saker som vedrører foretakets drift og organisering og hvor offentlighet om disse kan skade foretaket.

Minst 1/3 av styrets møtende medlemmer kan forlange en bestemt sak oppført på dagsorden på neste ordinære styremøte. (Ref. Kommunelovens §32.)

§ 8

Styrets oppgaver

Styrets oppgaver er å etablere strategier for å realisere foretakets formål. Styret skal føre løpende tilsyn med foretaket og har ansvar for at pålagte oppgaver utføres i henhold til lov, forskrifter og eventuelle pålegg.

Styret skal iverksette bystyrets vedtak.

Foretaket følger Kristiansand kommunes avtaleverk så som Hovedtariffavtale og Hovedavtale når det gjelder arbeidstakernes rettigheter og plikter.

Styret tilsetter daglig leder. For øvrig plikter styret å føre tilsyn med daglig leders utøvelse av sitt lederskap.

Forhandlingsavsvaret delegeres til foretaket, jf. Hovedavtalen del B §5 b.

§ 9 *Daglig leder*

Daglig leder forestår den daglige ledelse av foretaket og har ansvar for at enhver arbeidsoppgave utføres i overensstemmelse med gjeldende bestemmelser og i henhold til de vedtak som er fattet av styret.

Den daglige ledelsen omfatter ikke saker som etter foretakets forhold er av uvanlig art eller av stor betydning.

Daglig leder skal til enhver tid holde styret orientert om alle forhold av betydning for foretaket. Vedkommende skal rapportere til styret på en slik måte og så ofte som situasjonen betinger og styret for øvrig måtte bestemme.

Daglig leder, eller den han utpeker, er styrets sekretær og saksbehandler. Vedkommende har tale- og forslagsrett i styrets møter, dersom ikke styret i enkeltsaker vedtar at vedkommende ikke skal kunne møte.

§ 10 *Forholdet til rådmannen i Kristiansand*

Rådmannen har ikke instruksjonsrett overfor daglig leder, men kan dog instruere styret og daglig leder til å utsette iverksettelsen av en sak til bystyret har behandlet den.

I forhold til saker som skal behandles av bystyret skal saken forelegges rådmannen før styret behandler den slik at han kan få anledning til å uttale seg om saken. Rådmannens uttalelse skal legges frem for styret ved dets behandling av saken.

§ 11 *Representasjon*

Styret representerer foretaket utad. Det inngår avtaler på kommunens vegne innenfor foretakets formål. Styret kan tillegge denne fullmakt til daglig leder.

Daglig leder representerer foretaket utad i saker som faller innenfor daglig leders myndighet etter § 8.

§ 12

Årsbudsjett

Bystyret skal selv innen årets utgang fastsette bindende økonomiske rammer for foretakets drift og investering for kommende kalenderår. Det fullstendige årsbudsjettet skal bestå av:

a) en resultatoversikt utarbeidet på grunnlag av tilsvarende prinsipper og med samme oppstillingsplan som resultatregnskapet

b) en oversikt over foretakets investeringer i budsjettåret og hvordan disse skal finansieres utarbeidet på grunnlag av tilsvarende prinsipper og med samme oppstillingsplan som oversikten som skal gis i note til årsregnskapet i henhold til annet ledd.

Styret for foretaket fastsetter den nærmere fordeling av de økonomiske rammene.

Regnskapsavslutning mv.

Årsregnskapet skal være avlagt innen 15. februar påfølgende år. Det skal være revidert innen 15. mars. Årsregnskapet med revisjonsberetning og årsberetning skal fastsettes av bystyret før 1. mai. Vedtaket må angi anvendelse av årsoverskudd eller dekning av årsunderskudd.

Årsregnskap og årsberetning

Årsregnskapet skal føres etter regnskapsloven så langt ikke annet følger av lov eller forskrift. I note til årsregnskapet skal foretaket gi en oversikt over investeringer i regnskapsåret og hvordan disse er finansiert som angitt i vedlegg. For hver post i resultatregnskapet og investeringsoversikten skal det vises tilsvarende tall fra årsbudsjettet.

I årsberetningen til kommunen og fylkeskommunen skal det gis opplysning om foretaket i samsvar med bestemmelsene i regnskapsloven.

§ 13

Endring av vedtektene

Vedtektene kan endres av Kristiansand bystyre.

Endring §8 siste setning (ny) vedtatt av bystyret 26.september 2007.

Endring i vedtekter for Kristiansand Havn KF vedtatt av bystyret 26.09.2007:

- § 5 utgår i sin helhet. Gjeldende paragrafnummerering endres i samsvar med dette.
- Følgende endringer i ny § 5 (tidligere § 6) gjøres:

- **”Styret**
Styret velges av bystyret i Kristiansand, etter innstilling fra Valg- og honorarkomiteen.

Styret skal bestå av inntil 9 medlemmer, hvorav 1 medlem skal velges av og blant de fast ansatte i foretaket. Styremedlemmene skal velges i samsvar med forskrift om sammensetning av og myndighet for Kristiansand havnestyre. Styret med personlige varamedlemmer velges av Kristiansand bystyre for 2 år av gangen.

Daglig leder kan ikke være medlem av styret.”

- I ny § 7 (tidligere § 8) gjøres følgende endringer:

”Styrets oppgaver

Styrets oppgaver er å etablere strategier for å realisere foretakets formål. Styret skal føre løpende tilsyn med foretaket og har ansvar for at pålagte oppgaver utføres i henhold til lov, forskrifter og eventuelle pålegg.

Styret skal iverksette bystyrets vedtak.

Styret skal fastsette avgiftsområde i henhold til havne- og farvannsloven § 15. Styret skal fastsette forskrifter i henhold til havne- og farvannsloven § 16 fjerde ledd.

Foretaket følger Kristiansand kommunes avtaleverk så som Hovedtariffavtale og Hovedavtale når det gjelder arbeidstakernes rettigheter og plikter.

Styret tilsetter daglig leder. For øvrig plikter styret å føre tilsyn med daglig leders utøvelse av sitt lederskap.”

- Endringene i vedtekter for Kristiansand havn KF trer i kraft samtidig med ikrafttredelse av ny forskrift om sammensetning av og myndighet for Kristiansand havnestyre, vedtatt av Fiskeridepartementet.

Punkt 11/08: IKAVA - endring av selskapsavtalen

Dato: 29. november 2007
Saksnr.: 200711638-2
Arkivkode E: 026
Saksbehandler: Reidar Opsahl

Saksgang
Bystyret

Møtedato
13.12.2007

IKAVA IKS - endring av selskapsavtalen

Sammendrag:

Selskapsavtalen for Interkommunalt arkiv i Vest-Agder, IKAVA IKS, må justeres. Endringen er ikke av prinsipiell art, men dreier som om en mindre endring i eierandeler som følge av endringer i befolkningstall kommunene imellom. Kristiansand kommunes andel økes marginalt fra 12,30% til 12,87%. Endringen påvirker ikke kommunens økonomiske tilskudd til selskapet.

Forslag til vedtak:

1. I selskapsavtalen for Interkommunalt arkiv i Vest-Agder, IKAVA IKS, godkjennes endring i §5 tredje ledd fra 1.1.2008 i samsvar med saksfremstillingen.

Tor Sommerseth
Rådmann

Kristin Tofte Andresen
Administrasjonsdirektør

Trykte vedlegg: Ingen

Utrykte vedlegg: Ingen

Bakgrunn for saken :

Selskapsavtalen for Interkommunalt arkiv i Vest-Agder, IKAVA IKS, har i §11 en bestemmelse om at for endringer i avtalen, gjelder lov om interkommunale selskaper, §4. Her står det bl.a. at endringer i en slik selskapsavtale skal vedtas av kommunestyret selv.

I selskapsavtalen til IKAVA IKS heter det i §5, som omhandler innskuddsplikt og eierandel, at eierandelen blir justert hvert fjerde år på bakgrunn av endringer i folketallet, og at det i den sammenheng må foretas en endring i selskapsavtalen.

Tiden er nå inne for å foreta en slik endring, og den vil få virkning fra 1.1.2008. Endringen innebærer at Kristiansand kommunes andel vil øke fra 12,30% til 12,87%, altså en marginal justering. Endringen får ikke betydning for Kristiansand kommunes tilskudd til selskapet, fordi det ikke er folketallet alene som danner grunnlaget for tilskuddet.

Endringen innebærer lignende justeringer for de øvrige eierkommuner som er samtlige kommuner i Vest-Agder samt fylkeskommunen i Vest-Agder.

Selskapsavtalen opprettholdes for øvrig uendret.

Det anbefales at bystyret godkjenner endring i selskapsavtalens §5 som innebærer justeringer av eierandeler i selskapet.

Reidar Opsahl
rådgiver

Punkt 12/08: Rapport om selskapskontroll Midt-Agder Friluftsråd

Bilag

Midt-Agder Friluftsråd selskapskontroll 1

Kristiansand, 3. desember 2007

Saksgang
Kontrollutvalget
Bystyret

Møtedato
22.11.2007

Rapport om selskapskontroll Midt-Agder Friluftsråd

Bakgrunn for saken

Kontrollutvalget skal, etter kontrollutvalgsforskriftens kap. 6 om selskapskontroll, påse at det føres kontroll med forvaltningen av kommunens interesser i selskaper. Kontrollutvalget har gitt Kristiansand Revisjonsdistrikt i oppdrag å gjennomføre selskapskontrollene for Kristiansand kommune

Kristiansand Revisjonsdistrikt har nå gjennomført selskapskontroll i Midt-Agder Friluftsråd. Midt-Agder Friluftsråd er et interkommunalt § 27-samarbeid mellom kommunene Kristiansand, Vennesla, Søgne, Songdalen, Birkenes, Iveland, Evje og Hornnes, Lillesand og Vest-Agder fylkeskommune. Kristiansand Revisjonsdistrikt utfører selskapskontrollen for de samme 4 deltakerkommunene som de har revisjonsoppdrag for.

Selskapskontrollen er gjennomført på en grundig og systematisk måte, der 12 utvalgte problemstillinger undersøkes og vurderes av revisjonen. I oppsummeringen under avsnitt 6 gis det anbefalinger til selskapet og eierkommunen.

Eierkommunen v/rådmannen og Friluftsrådet har gitt kommentarer til selskapskontrollen under kapittel 7. Dette er i overensstemmelse med kravet i kontrollutvalgsforskriftens § 15 om rapportering.

Kontrollutvalget gjorde enstemmig slikt vedtak i saken:

Kontrollutvalget tar revisjonens rapport om utført selskapskontroll i Midt-Agder Friluftsråd til etterretning og anbefaler bystyret å gjøre følgende vedtak:

Bystyret tar revisjonens rapport om utført selskapskontroll i Midt-Agder Friluftsråd til etterretning og ber administrasjonen om å følge opp de anbefalinger som fremgår av rapporten.

Terje Osnes
Sekretær for kontrollutvalget

Vedlegg:
Utskrift av kontrollutvalgets møteprotokoll – sak 56/2007

UTSKRIFT

AV

KONTROLLUTVALGETS MØTEPROTOKOLL 22.11.2007

Kontrollutvalget var fulltallig med 5 medlemmer til stede.

Sak:

56/2007 Rapport selskapskontroll Midt-Agder Friluftsråd
Kontrollutvalget gjorde enstemmig slikt vedtak:

Kontrollutvalget tar revisjonens rapport om utført selskapskontroll i Midt-Agder Friluftsråd til etterretning og anbefaler bystyret å gjøre følgende vedtak:

Bystyret tar revisjonens rapport om utført selskapskontroll i Midt-Agder Friluftsråd til etterretning og ber administrasjonen om å følge opp de anbefalinger som fremgår av rapporten.

For kontrollutvalgets leder

Terje Osnes
Sekretær for kontrollutvalget

Punkt 13/08: Forvaltningsrevisjonsrapport "Internkontroll i sosial- og omsorgstjenesten Kristiansand kommune".

Bilag

Rapport FR internkontroll Krs med vedlegg1

Kristiansand, 3. desember 2007

Saksgang
Kontrollutvalget
Bystyret

Møtedato
22.11.2007

Forvaltningsrevisjonsrapport "Internkontroll i sosial- og omsorgstjenesten i Kristiansand kommune"

Bakgrunn for saken

Formålet med prosjektet har vært å undersøke om Kristiansand kommune har system for internkontroll innen sosial- og helsetjenestene som er i overensstemmelse med kravene i lov og forskrift. Internkontrollen skal omfatte administrasjonens styring og ledelse av helsetjenesten samt driften av helsestasjoner, hjemmetjenesten, sykehjem, skolehelsetjenesten mv.

Kontrollutvalget vedtok gjennomføring av forvaltningsrevisjonsprosjektet og prosjektplanen i sak 21/2007. Prosjektplanen dokumenterte prosjektets problemstillinger, revisjonskriterier og metodebruk.

I hovedsak synes undersøkelsen å vise at internkontrollforskriften overholdes, men det er enkelte områder der revisjonen mener det kan være nødvendig å se på tiltak til forbedringer.

Revisjonens oppsummering og anbefalinger fremgår av kapittel 3 i rapporten.

Rådmannens uttalelse til forvaltningsrevisjonsrapport en er vedlagt rapporten under vedlegg 4.

Kontrollutvalget gjorde enstemmig slikt vedtak i saken:

Kontrollutvalget understreker viktigheten av at administrasjonen for fremtiden bedre besvarer revisjonens henvendelser slik at det oppnås en høyere svarprosent. Kontrollutvalget tar revisjonens forvaltningsrevisjonsrapport "Internkontroll i sosial- og omsorgstjenesten Kristiansand kommune" til etterretning og anbefaler bystyret å gjøre følgende vedtak:

Bystyret tar revisjonens forvaltningsrevisjonsrapport "Internkontroll i sosial- og omsorgstjenesten Kristiansand kommune" til etterretning og ber administrasjonen om å følge opp de anbefalinger som fremgår av rapporten. Bystyret ber om at administrasjonen innen utgangen av 2008 gir en tilbakemelding på status og oppfølging av rapporten til kontrollutvalget.

Terje Osnes
Sekretær for kontrollutvalget

Vedlegg:
Utskrift av kontrollutvalgets møteprotokoll – sak 57/2007

UTSKRIFT

AV

KONTROLLUTVALGETS MØTEPROTOKOLL 22.11.2007

Kontrollutvalget var fulltallig med 5 medlemmer til stede.

Sak:

57/2007 Forvaltningsrevisjonsrapport "Internkontroll i sosial- og omsorgstjenesten Kristiansand kommune"

Kontrollutvalget gjorde enstemmig slikt vedtak:

Kontrollutvalget understreker viktigheten av at administrasjonen for fremtiden bedre besvarer revisjonens henvendelser slik at det oppnås en høyere svarprosent.

Kontrollutvalget tar revisjonens forvaltningsrevisjonsrapport "Internkontroll i sosial- og omsorgstjenesten Kristiansand kommune" til etterretning og anbefaler bystyret å gjøre følgende vedtak:

Bystyret tar revisjonens forvaltningsrevisjonsrapport "Internkontroll i sosial- og omsorgstjenesten Kristiansand kommune" til etterretning og ber administrasjonen om å følge opp de anbefalinger som fremgår av rapporten.

Bystyret ber om at administrasjonen innen utgangen av 2008 gir en tilbakemelding på status og oppfølging av rapporten til kontrollutvalget.

For kontrollutvalgets leder

Terje Osnes
Sekretær for kontrollutvalget

Punkt 14/08: Interpellasjon fra repr. Harald Sødal, KRF, vedr. "Befaring til ruggestenen".

Bilag

hør_debatten_sak18-08

Dato: 16.01.08
Saksnr.: 200801070-2
Arkivkode E: C5
Saksbehandler: Per Sigurd Sørensen

Saksgang
Bystyret

Møtedato
23.01.2008

Interpellasjon fra repr. Harald Sødal, KRF, vedr. "Befaring til ruggestenen".

Interpellasjon til bystyremøtet 23. januar 2008

Kan ordføreren tenke seg å bli med på en befaring til ruggestenen?

Landets største ruggesten ligger i Sokndal. Den ble fredet i 1923. Den nest største stenen ligger på Justneshalvøya. Tveit Historielag har bedt om at dette natur-geografisk klenodiet må bli bevart ved utbyggingen av området. Flertallet i byutviklingsstyret har besluttet "å låse stenen" med begrunnelsen: Den representerer en viss sikkerhetsrisiko. Svært få har sett kuriositeten – derfor mitt innledende spørsmål til ordføreren.

Kristiansand 15/1 – 2008
Harald Sødal

**Punkt 15/08: Interpellasjon fra repr. Vidar Kleppe, DEM, vedr.
"Oppreisning til krigsbarna".**

Bilag

hør_debatten_sak19-08

Dato: 17.01.08
Saksnr.: 200801143-2
Arkivkode E: F03
Saksbehandler: Per Sigurd Sørensen

Saksgang
Bystyret

Møtedato
23.01.2008

Interpellasjon fra repr. Vidar Kleppe, DEM, vedr. "Oppreisning til krigsbarna".

Kristiansand bystyre har vedtatt en egen ordning for økonomisk oppreisning til tidligere barnevernsbarn som har vært utsatt for overgrep eller omsorgssvikt i barnehjem, skolehjem eller fosterhjem. Med denne ordningen ønsker Kristiansand kommune å ta et moralsk ansvar for urett som er begått.

En annen gruppe som trenger oppreisning i dette samfunnet er krigsbarna.

Menneskerettighetsdomstolen i Strasbourg har avvist saken som 158 krigsbarn hadde anlagt mot den norske stat. Krigsbarna gikk til Strasbourg etter at norske domstoler hadde slått fast at sakene deres er foreldet. De fikk legge frem saken sin for de 17 dommerne i det såkalte Storkammeret ved Menneskerettighetsdomstolen i Strasbourg, men nådde ikke frem med sine krav. Krigsbarna mente de hadde krav på erstatning av staten for behandlingen de fikk etter krigen som barn av tyske fedre og norske mødre.

I utgangspunktet burde staten måtte ta ansvaret for årevis med fysisk og psykisk mishandling. Dommerne beskriver historiene de er blitt fortalt av krigsbarna som opprivende med sosial utestengning, fysisk og psykisk misbruk, mangelfull skolegang og feilplassering i psykiatriske institusjoner.

Stortinget har vedtatt at krigsbarn kan få billighetserstatning på inntil 20 000 kroner. Dersom det foreligger dokumentasjon på alvorlig skade som følge av bl.a. mobbing vil erstatningene kunne bli større.

Disse beløpene er således svært langt fra oppreisningsordningen for tidligere barnevernsbarn med et maksbeløp på 725 000 kroner og minimumsbeløp på 200 000 kroner.

En del av krigsbarna vil være blant de som kan søke om oppreisningsordningen for barnevernsbarn, men det store flertall av krigsbarn faller utenfor denne ordningen

Selv om det i utgangspunktet er staten som har det moralske ansvaret over den behandling krigsbarna fikk, så har også den enkelte kommune et ansvar.

Bystyret bør derfor se på muligheten til å foreta en granskning av situasjonen for krigsbarna som er oppvokst i Kristiansand.

Granskningsutvalget skal forsøke å få kartlagt om krigsbarna i Kristiansandsområdet har vært utsatt for mobbing, sosial utestengning, fysisk og psykisk misbruk, vanskjøtsel og mangelfull skolegang.

Utvalget skal ikke vurdere en eventuell erstatning, men dets arbeid og rapport kan danne grunnlaget for en eventuell senere kommunal erstatning. Målet med denne granskingen er å se på muligheten til å finne en erstatningsordning som kan gi krigsbarna en økonomisk oppreisning, og hvor Kristiansand kommune ser det moralske ansvaret som staten har fraskrevet seg.

Erstatningen for barnevernsbarn er i dag en ordning som eksisterer i de fleste større byene i landet. Det er et håp at en eventuell erstatning til krigsbarna i Kristiansand også kan gi en tilsvarende ordning i de samme byene.

Er ordføreren enig med Demokratene i at dette viktige arbeidet snarest må settes i gang ovenfor krigsbarna?

Kristiansand 15. Januar 2008

Vidar Kleppe
Gruppeleder for Demokratene i Kristiansand bystyre.

Punkt 16/08: Interpellasjon fra repr. Odd A. Salvesen, PP, vedr. "Krefsyke barn".

Bilag

hør_debatten_sak30-08

Dato: 16.01.08
Saksnr.: 200801095-2
Arkivkode E: G2
Saksbehandler: Per Sigurd Sørensen

Saksgang
Bystyret

Møtedato
23.01.2008

Interpellasjon fra repr. Odd A. Salvesen, PP, vedr. "Krefsyke barn".

Ordfører.

Pensjonistpartiet er en av flere partier som har fått en henvendelse fra foreldre til kreftsyke barn, (Blodkreft) uten at konkrete tiltak er kommet.

Pensjonistpartiet tillater derfor å anmode Ordføreren, og andre partier til å støtte opp om et tiltak for disse foreldrene og barna.

Det finnes et vedlegg som gir mer fyldig informasjon om saken, men i korte trekk tenker jeg et tverrfaglig utvalg med 5 personer fra flg. fagnivå: Fritidsetaten, Helse- og sosialetaten, Barnehageetaten, Sykehuset, foreldre representant.

Nevnte utvalg kan koordineres av Rådmannens etat, og får i oppdrag å legge opp et tilbud til disse barna for 2008. I samtaler med foreldrene vil man være svært takknemlig for om det eksempelvis er mulig med 2 aktivitetsdager i uken? Utvalget får i oppdrag å komme med forslag innen 1. april, med kostnadsoverslag som forelegges bystyret 16. april 2008. Det er for tiden 6 kreftsyke barn i Kristiansand, 9 i Vest-Agder, og man har en oversikt som viser at ca. 4 barn på Agder får denne sykdommen pr. år, dvs at det til enhver tid vil være ca. 12 barn under behandling på Agder.

Forslag:

Kan ordføreren tenke seg å ta et initiativ til at nevnte utvalg blir opprettet snarest mulig?

Odd A. Salvesen
Gruppeleder Pensjonistpartiet i kristiansand

Punkt 17/08: Interpellasjon fra repr. Tor S. Utsogn, FRP, vedr. "Eneboliger i Kristiansand".

Bilag

hør_debatten_sak31-08

Dato: 17.01.08
Saksnr.: 200801150-2
Arkivkode E: L71
Saksbehandler: Per Sigurd Sørensen

Saksgang
Bystyret

Møtedato
23.01.2008

Interpellasjon fra repr. Tor S. Utsogn, FRP, vedr. "Eneboliger i Kristiansand".

Ordfører,

Varaordfører Mette Gundersen uttaler til NRK Sørlandet 15.01.2008 om bygging av eneboliger i Kristiansand at folk som vil bygge enebolig vil måtte gjøre det i andre kommuner enn Kristiansand fordi det ikke er plass her i kommunen.

Jeg mener denne uttalelsen er oppsiktsvekkende, også fordi den kommer fra byens varaordfører.

I stedet for å be folk bosette seg i nabokommunene etterlyser jeg heller initiativ til samarbeid mellom kommunen, grunneiere og utbyggere for å finne frem til nye områder som er aktuelle for utbygging, og at dette arbeidet prioriteres høyt. Dette vil bidra til flere boliger og lavere boligpriser. Å be folk bosette seg i andre kommuner er nytteløst fordi folk selv vil bestemme hvor de skal bo. Det er heller ikke klokt transportmessig.

Kristiansand kommune har flere store områder som det kan bygges boliger på. Spørsmålet er om områdene til slutt legges ut for boligsalg. Det er her kommunen aktivt kan påvirke.

Eksempler på kommende utbyggingsområder:

- Lauvåsen: 200-300 eneboligtomter, starter ca februar 2008
- Dvergsnestangen: ca 200 eneboligtomter
- Strømme: ca 200 eneboligtomter
- + noen flere

Dette viser at Justneshalvøya ikke er siste utbyggingsområde slik det ble hevdet i NRK-reportasjen. Men flere områder må fremskaffes, og der kan kommunen ta et attraktivt initiativ for å tilrettelegge for boligtomter til kommunens innbyggere.

Kristiansand er en attraktiv by, og mange vil bo her. Med en boligpolitikk som struper nybygging av eneboliger fører til enda større kamp om eksisterende boliger. Dette fører til at prisnivået på eneboliger vil bli enda verre enn i dag, og kan komme helt ut av kontroll. Som vanlig vil det gå verst ut over unge og førstegangsetablerere, men det kan også føre til høyere priser i utleiemarkedet.

Markedet styrer boligprisene. Men for at markedet skal fungere må politikerne sørge for at det finnes boliger tilgjengelig. Hvis det er for få boliger vil prisene stige, og vil ytterligere forverres med en restriktiv byggepolitikk.

I tillegg snakker vi om store inntektstap for Kristiansand kommune, og forverring for ansatte i byggebransjen i Kristiansand dersom en slik boligpolitikk gjennomføres.

Spørsmål til ordføreren:

- Vil ordføreren ta initiativ til sterkere samarbeid mellom kommunen, grunneiere og eventuelt utbyggere for å tilrettelegge for flere eneboligtomter, og for å bidra til å bremse boligprisutviklingen?

Interpellasjon til Bystyret 23.01.2008:

Tor Sigbjørn Utsogn, gruppeleder Kristiansand FrP: